

Sisällysluettelo

Johdanto	3	7 Muut vakuutukseen sovellettavat ehdot	17
Vakuuttamiseen ja vahingon korvaamiseen liittyviä käsitteitä	3	Vastuuvakuutus	17
Esinevakuutus	5	1 Vakuutuksen tarkoitus	17
1 Vakuutetut ja vakuutuksen voimassaolo	5	2 Vakuutetut	17
1.1 Vakuutetut	5	3 Vakuutuksen voimassaoloalue	18
1.2 Vakuutuksen voimassaolo	5	4 Korvattavat vahingot ja niihin liittyvät rajoitukset	18
1.3 Pienin perittävä maksu vakuutuskaudelta	5	4.1 Korvattavat vahingot	18
2 Vakuutettava omaisuus	5	4.2 Korvausrajoitukset	18
2.1 Irtaimistot	5	5 Vahingon selvittäminen	19
2.2 Rakennukset	6	5.1 Tapiolan velvollisuudet	19
2.3 Erikseen vakuutettava omaisuus	7	5.2 Vakuutetun velvollisuudet	19
3 Vakuutusturvan sisältö	7	6 Korvaussäännökset	19
3.1 Laaja turva	7	6.1 Vahingonkorvaus	19
3.2 Perusturva	8	6.2 Uhkaavan vahingonvaaran torjuntakustannukset	20
3.3 Suppea turva	8	6.3 Selvitys- ja oikeudenkäyntikulut	20
3.4 Muut korvattavat kustannukset	9	6.4 Vakuutusmäärä	20
3.5 Korvausrajoitukset	9	6.5 Omavastuu	20
4 Indeksisidonnaisuus	11	6.6 Yhteisvastuullisuus	20
5 Ohjeita vahinkojen ehkäisemiseksi (suojaohjeet)	11	6.7 Arvonlisävero	20
5.1 Palovahinkojen torjunta	11	7 Indeksisidonnaisuus	20
5.2 Murto- ja varkausvahinkojen torjunta	12	8 Muut ehdot	20
5.3 Vuotovahinkojen ja luonnonilmiöiden aiheuttamien vahinkojen torjunta	13	Oikeusturvavakuutus	20
5.4 Kuljetettavana oleva omaisuus	13	1 Vakuutuksen tarkoitus	20
6 Vahinkojen korvaaminen	13	2 Vakuutetut	20
6.1 Korvauksen hakeminen	13	3 Tuomioistuimet ja voimassaoloalue	20
6.2 Korvauksen enimmäismäärä	13	4 Korvattavat vakuutustapahtumat	21
6.3 Vahingon määrän laskeminen	13	4.1 Vakuutustapahtuman määritelmä	21
6.4 Korvauksen suorittaminen	17	4.2 Vakuutuksen voimassaoloaika	21
		4.3 Yksi vakuutustapahtuma	21

5	Vakuustapahtumiin liittyvät rajoitukset	21	Yleiset sopimusehdot	25
6	Toimenpiteet vakuustapahtuman satuttua	22	1 Eräät keskeiset käsitteet	25
7	Korvaussäännökset	22	2 Tietojen antaminen ennen vakuutus sopimuksen tekemistä	25
7.1	Vakuutusmäärä	22	3 Tapiolan vastuun alkaminen ja vakuutus sopimuksen voimassaolo	26
7.2	Omavastuu	22	4 Vakuutusmaksu	26
7.3	Korvattavat kustannukset	22	5 Tietojen antaminen sopimuksen voimassaoloaikana	27
7.4	Korvauksen määrä ja sen laskeminen	23	6 Velvollisuus estää ja rajoittaa vahingon syntyminen	28
7.5	Kustannukset, joita vakuutuksesta ei korvata	23	7 Vakuustapahtuman aiheuttaminen	29
7.6	Muita korvaukseen liittyviä säännöksiä	24	8 Samastaminen vahinkovakuutuksessa	30
8	Indeksisidonnaisuus	24	9 Syyntakeettomuus ja pakkotila	30
9	Muut ehdot	24	10 Edunsaajamääräys henkilö- vakuutuksessa	30
			11 Korvausmenettely	30
			12 Vakuutuskorvaus vahinko- vakuutuksessa	31
			13 Muutoksenhaku Tapiolan päätökseen	31
			14 Tapiolan takautumisoikeus	32
			15 Vakuutus sopimuksen muuttaminen	32
			16 Vakuutus sopimuksen päättymisen	33
			17 Kolmannen henkilön oikeudet vahinkovakuutuksessa	34
			Vahinkotietojen käsittely	35

Johdanto

Vakuutus sopimus on kahden sopijaosapuolen, vakuutuksenantajan (vakuutusyhtiön) ja vakuutuksenottajan (asiakkaan), välinen sopimus vakuutuksesta, jonka mukaan vakuutusyhtiö sitoutuu kantamaan sopimuksessa määritellyt riskit asiakkaan maksamaa vakuutusmaksua vastaan. Vakuutus sopimuksen sovelletaan vakuutuslakia (543/94) tai vastaavaa myöhempiä lakia.

Vakuutus kirja ja vakuutusehdot määrittelevät vakuutus sopimuksen keskeisen sisällön. Vakuutus kirja on asiakas kohtainen, ja siihen on merkitty vakuutettu omaisuus, vakuutusturvan tasot, vakuutus- ja enimmäiskorvaus määrät, omavastuut sekä sopimukseen liitetyt lisävakuutukset.

Vakuutusehdoissa on kaksi osaa: yleiset sopimusehdot ja kyseisen vakuutuksen ehdot. Jos sopimuksessa poiketaan vakuutusehdoista, se mainitaan vakuutus kirjassa.

Näissä ehdoissa kerrotaan Kodin vakuutus - nimi seen vakuutus sopimuksen sisältyvien esine-, vastuu- ja oikeusturvavakuutusten sisältö.

Vakuuttamisen ja vahingon korvaamiseen liittyviä käsitteitä

Vakuutuksenottaja

Vakuutuksenottaja on se, joka on tehnyt vakuutusyhtiön kanssa vakuutus sopimuksen. Vakuutuksenottaja on merkitty vakuutus kirjaan.

Vakuutettu

Vakuutettu on se, jonka hyväksi vakuutus on voimassa.

Vakuutustapahtuma

Vakuutustapahtumalla tarkoitetaan sellaista sattumanvaraista tapahtumaa, joka tapaustyyppiltä kuuluu vakuutus sopimuksen korvauspiiriin.

Vakuutuspaikka

Vakuutuspaikka on vakuutus kirjaan merkitty omaisuuden sijaintipaikan osoite.

Uudishinta (jälle hankinta-arvo)

Irtaimen esineen uudishinnalla tarkoitetaan sitä rahamäärää, joka tarvitaan uuden samanlaisen tai käyttöominaisuuksiltaan lähinnä vastaavan omaisuuden hankkimiseen.

Rakennusten uudishinta määritetään pitäen lähtökohtana vaurioitunutta rakennusta sellaisena ja siinä käyttötarkoituksessa kuin se oli ennen vahinkoa. Uudishinnalla tarkoitetaan rahamäärää, joka tarvitaan uuden samankokoisen, samaan käyttötarkoitukseen tarkoitettun ja ominaisuuksiltaan alkuperäisen kaltaisen rakennuksen rakentamiseen. Uudishinta määräytyy kuitenkin enintään samaan käyttötarkoitukseen nykyaikaisilla rakenneosilla, yleisesti

Suomessa kaupan olevilla rakennustarvikkeilla ja tavanomaisilla työmenetelmillä toteutetun rakennuksen mukaan. Jos pakottavat viranomaismääräykset lisäävät rakennuskustannuksia verrattuna siihen, mitä ne olisivat olleet toteutettaessa vaurioitunut rakennus ominaisuuksiltaan alkuperäisen rakennuksen kaltaisena, huomioidaan nämä kustannukset vahingon ja korvauksen määrässä ehtokohdan 6.3.4.2 mukaisesti.

Uudishinta vahinkohetkellä voi olla suurempi tai pienempi kuin omaisuudella hankintahetkellä ollut arvo.

Nykyhinta (päivänarvo)

Nykyhinnalla tarkoitetaan sitä rahamäärää, joka saadaan, kun uudishinnasta vähennetään iän, käytön, huollon tai hoidon laiminlyönnin, käyttökelpoisuuden alenemisen tai muun sellaisen syyn aiheuttama arvonalennus. Rakennuksen nykyhintaa arvioitaessa otetaan huomioon myös paikkakunnan muuttuneiden olosuhteiden tai muiden syiden selvä vaikutus.

Nykyhinta ei yleensä riitä korvaamaan uuden vastaavanlaisen omaisuuden hankkimista vahingoittuneen tilalle.

Käypä arvo

Käypä arvo on vakuutetun omaisuuden käteismyyntihinta vahinkohetkellä eli se hinta mikä siitä saataisiin, jos se myytäisiin markkinahintaan. Käypää arvoa laskettaessa otetaan huomioon mm. esineen ikä, käyttöaika ja käyttökelpoisuus.

Jäännösarvo

Omaisuuden jäännösarvo on omaisuuden arvo välittömästi vahingon jälkeen.

Täysarvo

Täysarvo tarkoittaa, että omaisuus on vakuutettu aina sen todellisesta arvosta vahinkohetkellä. Täysarvovakuutuksessa asiakkaan ei tarvitse vakuutuksen tehoketkellä määritellä vakuutettavan omaisuuden arvoa. Riittää, että vakuutusyhtiön pyytämät tiedot omaisuudesta ovat oikein ja että tietojen muutoksista ilmoitetaan vakuutusyhtiölle. Vakuutusmaksu määräytyy näiden tietojen, esim. asunnon pinta-alan, perusteella.

Omaisuuden arvon selvittäminen tulee tarpeelliseksi vasta sitten, kun vahinko on tapahtunut. Tätä arvoa selvitetäessä huomioidaan omaisuuden ikä, käyttö, kuluminen ja muut sen arvoon vaikuttavat tekijät. Näiden tekijöiden perusteella korvaus maksetaan joko uudishinnan tai nykyhinnan mukaan. Täysarvovakuutus ei siten tarkoita, että vanhasta vahingoituneesta omaisuudesta saa uuden hinnan mukaisen korvauksen.

Kodin vakuutuksen rakennuksen ja irtaimiston vakuutukset voidaan pääsääntöisesti tehdä täysarvovakuutuksina.

Vakuutusmäärä

Omaisuuksia voidaan myös vakuuttaa vakuutusentottajan ilmoittamasta tietyistä rahamäärästä. Tätä summaa kutsutaan vakuutusmääräksi, ja sen perusteella määräytyy vakuutusmaksu ja suurin mahdollinen maksettava korvaus.

Vakuutusentottajan on huolehdittava, että vakuutuksessa ilmoitettu rahamäärä vastaa omaisuuden todellista arvoa ja siinä tapahtuvia muutoksia. Jos tämä vakuutusmäärä ei vastaa omaisuuden todellista arvoa, voi omaisuus olla yli- tai alivakuutettu. Korvauksen määrää laskettaessa yli- tai alivakuutus otetaan huomioon yleisten sopimusehtojen mukaisesti.

Yli- ja alivakuuttamisriski on täysarvovakuutuksessa pienempi kuin vakuutusmäärällisessä vakuutuksessa, ja siksi täysarvovakuuttaminen on yleensä turvallisempi vakuuttamisvaihtoehto.

Kodin vakuutuksen rakennuksen ja irtaimiston vakuutukset voidaan tehdä vakuutusmäärällisinä vakuutuksina.

Vakuutusmäärä voi olla omaisuuden uudishinta, nykyhintaa tai ensivastuun vakuutusmäärää. Vakuutusmäärää määritettäessä on otettava huomioon myös verotuksesta annetut säännökset.

Vakuutusmäärä on vakuutusmaksun laskentaperuste ja ylin korvausmäärä, mutta ei vahingonmäärä tai sen arvioimisen peruste.

Enimmäiskorvausmäärä

Kun irtaimistolle tehdään täysarvovakuutus, sille määritellään samalla enimmäiskorvausmäärät. Enimmäiskorvausmäärä on suurin mahdollinen maksettava korvausmäärä, ja se on merkitty vakuutuskirjaan tai -ehtoihin.

Korvausrajoitus (rajoitusehto)

Korvausrajoituksella tarkoitetaan sellaista ehdoissa erikseen määriteltyä vahinkoa tai tapahtumaa, jota ei korvata vakuutuksesta.

Suojeluohje

Suojeluohjeet ovat toimintaohjeita, joita noudattamalla voidaan estää vahinko tai pienentää vahinkoa. Jos vakuutusentottaja, vakuutettu tai hänen samastettava henkilö ei noudata suojeluohjeita ja se vaikuttaa vahingon syntymiseen tai laajuuteen, korvausta voidaan vähentää tai se voidaan jättää kokonaan maksamatta.

Asuinpinta-ala (huoneistoala)

Asuinpinta-alla tarkoitetaan asunnon sisäisiin rajoittuvaa pinta-alaa. Se lasketaan asunnon jokaisesta kerroksesta ja näin saadut pinta-alat lasketaan yhteen. Asuinpinta-alaan kuuluvia asuintiloja ovat muun muassa asuinhuoneet, käytävät, sauna- ja peseytymistilat sekä vaatehuoneet.

Asuinpinta-alaan kuuluu huoneen pinta-ala siltä osin, kun huonekorkeus ylittää 160 senttimetriä.

Muussa kuin asuinkäytössä olevat tilat eivät kuulu asuinpinta-alaan. Näitä ovat muun muassa autotallit, avokuistit ja terassit, tekniset tilat sekä erilliset varastotilat.

Irtaimiston täysarvovakuutuksessa vakuutusmaksu lasketaan asuinpinta-alan perusteella ja tämä pinta-ala merkitään vakuutuskirjaan.

Kokonaisala (bruttopinta-ala)

Kokonaisalalla tarkoitetaan rakennuksen ulkomitojen mukaista pinta-alaa. Se lasketaan jokaisesta kerroksesta ja näin saadut pinta-alat lasketaan yhteen. Kokonaisalaan lasketaan sekä kylmät että lämpimät tilat.

Kokonaisalaan lasketaan mukaan rakennuksen osat vain siltä osin, kun ne ylittävät 160 senttimetriä.

Rakennuksen avoimet osat, kuten avokatokset ja -kuistit eivät kuulu kokonaisalaan, ellei niiden yhteenlaskettu pinta-ala ylitä rakennuksen muun osan pinta-alaa.

Rakennuksen täysarvovakuutuksessa vakuutusmaksu lasketaan kokonaisalan perusteella, ja tämä pinta-ala merkitään vakuutuskirjaan.

LVISA -laitteet

LVISA-laitteita (lämpö-, vesi-, ilmastointi-, sähkö- ja automaatiolaitteet) ovat kaikki rakennuksen lämmitämiseen, veden käsittelyyn, valaistukseen tai ilmastointiin käytettävät kiinteät laitteet, kuten sähkölaitteet, sähkövastukset ja -elementit, lämmityskattilat, säiliöt ja rakennuksen turvatekniikka sekä näihin liittyvät putkistot, johdot, kaapelit ja automaattiset ohjausjärjestelmät. LVISA-laitteisiin rinnastetaan kylmähuoneen koneisto.

LVISA-laitteita eivät ole keskuspölynimuri tai kodinkoneet, kuten astianpesukone ja liesi, vaikka ne olisikin asennettu rakennukseen kiinteästi.

Vahingon määrä

Vahingon sattuessa omaisuuden arvo ja vahingon määrä määritellään joko uudishinnan, nykyhinnan, ikäpoistojen tai käyvän arvon mukaan vahingoittuneesta omaisuudesta riippuen. Vahingon määrä ei ole sama kuin maksettavan korvauksen määrä.

Korvauksen määrä

Korvauksen määrällä tarkoitetaan vahingosta maksettavaa korvausta. Korvauksen määrä saadaan vähentämällä vahingon määrästä muun muassa mahdolliset ikäpoistot ja omavastuu.

Omavastuu

Omavastuu on se rahamäärä, jonka vakuutusentottaja on päättänyt ottaa omalle vastuulle. Omavastuu merkitään vakuutuskirjaan, ja kun vahinko tapahtuu, omavastuu vähennetään vahingon määrästä.

Esinevakuutus

Tapiola sitoutuu näiden esinevakuutusten ehtojen sekä yleisten sopimusehtojen mukaisesti korvaamaan vakuutetulle omaisuudelle aiheutuneen suoranaisen esinevahingon sekä ehdoissa mainitut muut kustannukset.

1 Vakuutetut ja vakuutuksen voimassaolo

1.1 Vakuutetut

Tässä vakuutuksessa vakuutettuina ovat vakuutuksenottaja ja hänen kanssaan yhteisessä taloudessa vakinaisesti asuvat henkilöt.

1.2 Vakuutuksen voimassaolo

1.2.1 Voimassaolo vakuutuspaikassa

Irtaimiston vakuutus on voimassa vakuutuskirjassa mainitussa asunnossa ja sen käyttöön liittyvissä säilytystiloissa. Näillä säilytystiloilla tarkoitetaan:

- omakotitalon tai vapaa-ajan asunnon samalla kiinteistöllä olevia tiloja, kuten vajaa ja autotallia
- asunto- ja kiinteistöosakeyhtiössä yhteisessä käytössä olevia urheilu- ja harrastusvälinevarastoja sekä asuntokohtaisia kellari- ja ullakkovarastoja sekä autotalleja. Näissä säilytystiloissa pidettävän irtaimiston enimmäiskorvausmäärä on 4 000 euroa.

Rakennuksen vakuutus on voimassa vakuutuskirjassa mainitussa vakuutuspaikassa.

1.2.2 Voimassaolo vakuutuspaikan ulkopuolella

Irtaimiston vakuutus on voimassa Suomessa vakuutuspaikasta tilapäisesti pois siirretyn irtaimiston osalta 12 kuukautta siirtämissäpäivästä lukien. Jos koti-irtaimisto on vakuutettu laajan turvan tasoisella vakuutuksella, vakuutus on voimassa ulkomailla 45 vuorokautta matkan alkamisesta.

Tilapäisesti vakuutuspaikasta pois siirretyn irtaimiston enimmäiskorvausmäärä on 10 % koko irtaimiston enimmäiskorvaus- tai vakuutusmäärästä.

Enimmäiskorvaus- tai vakuutusmäärää voidaan korottaa erillisestä lisämaksusta.

Rajoituksia koskien moottoriajoneuvosta, matkailuautosta tai -perävaunusta, muusta perävaunusta, veneestä tai teltasta varastettua omaisuutta:

- enimmäiskorvausmäärä on 2 000 euroa
- varastettuja tallenteita, kuten cd-levyjä, korvataan enintään 100 euron arvosta
- varastettua rahaa tai muita maksuvälineitä ei korvata
- vakuutuksesta ei myöskään korvata teltasta varastettuja optisia tai elektronisia laitteita, eikä arvoesineitä.

1.2.3 Voimassaolo muuton aikana

Kun Suomessa muutetaan vakinaisesta asunnosta

toiseen vakinaiseen asuntoon, on irtaimiston vakuutus voimassa muuttokuljetuksen aikana sekä molemmissa asunnoissa enintään kahden (2) kuukauden ajan edellyttäen, että asunnot ovat vakuutetun hallinnassa. Korvauksia maksetaan vakuutuskirjaan merkittyyn irtaimiston enimmäiskorvausmäärään tai vakuutusmäärään asti. Mikäli kahden kuukauden aika ylittyy, tulee molempien asuntojen irtaimistot vakuuttaa erikseen.

Muuttuneen uuden vakituisen asunnon tiedot on ilmoitettava välittömästi Tapiolaan.

1.3 Pienin perittävä maksu vakuutuskaudelta

Kotivakuutus sopimuksesta pienin perittävä vakuutusmaksu on 10 euroa kultakin voimassa olleelta vakuutuskaudelta.

2 Vakuutettava omaisuus

Esinevakuutuksella vakuutetaan vakuutuskirjaan merkityssä paikassa olevaa omaisuutta. Vakuutuksen kohteena on vakuutetun omistama omaisuus, ellei näissä ehdoissa tai vakuutuskirjassa ole toisin mainittu.

2.1 Irtaimistot

Näissä ehdoissa irtaimistolla tarkoitetaan vakuutetun omistamaa koti- ja vapaa-ajan asunnon irtaimistoa, ellei ehdoissa ole erikseen muuta mainittu.

2.1.1 Kodin ja vapaa-ajan asunnon irtaimisto

Kodin- ja vapaa-ajan asunnon irtaimistolla tarkoitetaan kotitalouden yksityiskäyttöön tarkoitettuja tavanomaisia esineitä.

Esimerkiksi huonekalut, vaatteet, taloustavarat, urheiluvälineet, kodinkoneet ja laitteet.

Irtaimistovakuutuksessa on vakuutettuna myös:

- Arvo-omaisuus vakuutuskirjassa ilmoitettuun enimmäiskorvausmäärään asti. Arvo-omaisuudella tarkoitetaan omaisuutta, jonka arvo materiaalin, harvinaisuuden tai historian perusteella on huomattava.

Esimerkiksi korut, taide- ja design -esineet, arvomatot ja antiikki

- Kokoelmat vakuutuskirjassa ilmoitettuun enimmäiskorvausmäärään asti. Kokoelmalla tarkoitetaan jonkin järjestelmän mukaan koottua esineryhmää, jonka arvo kokoelmana on suurempi kuin yksittäisten esineiden yhteenlaskettu arvo.

Esimerkiksi raha- ja postimerkkikokoelma

- Rahat, arvopaperit ja muut maksuvälineet enintään 500 euroon asti (eivät kuulu vapaa-ajan asunnon irtaimistoon). Rahoilla ja arvopapereilla tarkoitetaan myös raha- ja maksukortteihin ladatakseen rahaa sekä käyttämättömiä postimerkkejä, lounasseteleitä, shekkejä ja muita vastaavia saamistodistuksia.

- Asuinhuoneiston kiinteät sisustukset vakuutus-kirjassa merkittyyn enimmäiskorvausmäärään asti. Asuinhuoneiston kiinteillä sisustuksilla tarkoitetaan asunto-osakeyhtiölain (1599/2009) 4 luvun ta vastaavan myöhemmän lain mukaista osakkeenomistajan kunnossapitovastuulla olevaa omaisuutta sekä huoneistossa tehtyjä sisustus- ja parannustöitä.

Esimerkiksi lattiaparketti ja tapetit

- Soutuvene ja enintään 10 hevosvoiman perämoottori.
- Ansiotyövälineet enintään 4 000 euron asti. Ansiotyövälineillä tarkoitetaan vakuutetun omistamia työvälineitä, joita käytetään harjoitettaessa ansiotoimintaa yksityishenkilönä tai yksityisellä toimimimellä yksinomaan vakuutuspaikassa tai vakuutuspaikasta käsin.

Esimerkiksi työkalut, puhelin ja atk-laitteet

Jos ansiotyövälineitä on yli 4000 euron arvosta, on ne vakuutettava erikseen koko arvostaan.

Myös ansiotyövälineisiin sovelletaan kohdan 1.2 vakuutuksen voimassaoloa ja korvausmääriä koskevia sääntöjä.

- Vakuutetun omistamat ja omaan käyttöön lainaamat henkilökohtaiset apu- ja hoitovälineet, kuten kuulokoje, pyörätuoli ja proteesit.
- Piha ja piharakennelmat yhteensä enintään 4 000 euron asti, ellei enimmäiskorvausmäärää ole korotettu tai omakotitalon pihaa ja piharakennelmia vakuutettu rakennuksen vakuutuksella. Pihalla tarkoitetaan vakuutettuun asuinhuoneistoon välittömästi kuuluvaa hoidettua piha-aluetta kasvustoineen. Hoidetuksi piha-alueeksi ei katsota tonttimetsää eikä luonnonvaraisia alueita. Piharakennelmia ovat piha-alueella sijaitsevat enintään 4 m² kokoiset tavanomaiset kiinteät rakennelmat ja rakennukset.

Esimerkiksi aita, lipputanko, kompostori, pihavalaisimet ja tuuligeneraattori lisälaitteineen

Poikkeus piharakennelmien pinta-alarajoitukseen:

kylpytynnyriin, uima-altaaseen ja keveyeen pressukatukseen ei sovelleta neliömetrirajoitusta.

Jos piharakennelman arvo ylittää 4 000 euroa, tulee se vakuuttaa erikseen koko arvostaan.

- Seuraavat poltto- tai sähkömoottorilla toimivat, rekisteröintivelvollisuudesta vapaat koneet, joiden rakenteellinen huippunopeus on enintään 15 km/h, ovat vakuutettuna lisälaitteineen enintään 2 000 euroon asti:
 - päältä ajettava ruohonleikkuri
 - puutarhatraktori (ei pienkuormaaja)
 - lasten käyttöön tarkoitettu ajoneuvo (rakenteellinen huippunopeus enintään 25 km/h).

Jos yllämainitun koneen arvo on yli 2 000 euroa, on se vakuutettava erikseen koko arvostaan.

- Sellainen omaan tai oman talouden käyttöön vuokrattu ja lainattu omaisuus, joka vakuutetun omistamana kuuluisi tällä vakuutuksella vakuutettuna olevaan irtaimistoon.

2.1.2 Irtaimistoon kuulumaton omaisuus

Irtaimistovakuutuksessa ei ole vakuutettuna:

- Eläimet
- Toiselle vuokrattu tai lainattu irtaimisto. Muun muassa näyttelyyn annettu irtaimisto on toiselle lainattua irtaimistoa
- Kiinteät sisustukset, jotka kuuluvat yhtiön kunnossapitovastuulle asunto-osakeyhtiölain (1599/2009) 4 luvun ta vastaavan myöhemmän lain mukaisesti tai yhtiöjärjestyksessä mahdollisesti sovitut vastuunlaajennukset
- Ansiotyöhön käytettävä:
 - omaisuus, jota käytetään harjoitettaessa ansiotoimintaa kommandiitti-, osakeyhtiö- tai muulla yhtiömuodolla kuin yksityisellä toimimimellä
 - työnantajan tai edellä mainitun yhtiön omistama ja vakuutetun työ- tai yksityiskäyttöön annettu omaisuus
 - myytäväksi tai esittelykäyttöön tarkoitettu omaisuus
 - kiinteästi asennettu omaisuus, kuten koneet, laitteet ja kalusteet oheislaitteineen
- Tietovälineisiin liittyvät tai sisältyvät tiedot, tiedostot ja muut kuin julkisesti saatavilla olevat valmishjelmat
- Tutkielmat, oppinäytteet, käsikirjoitukset ja muut vastaavat asiakirjat
- Piha-alueella olevat patsaat, taide-esineet, laiturit sekä muut vastaavat erikoisrakennelmat
- Omaisuus, jonka hallussapito tai käyttäminen on voimassa olevan lainsäädännön vastaista
- Moottoriajoneuvot, moottorikäyttöiset kulkuvälineet sekä niiden osat, varusteet ja niihin kiinni liitettävät työkoneet sekä laitteet, lukuun ottamatta kohdassa 2.1.1 mainittuja poltto- tai sähkömoottorilla moottorilla toimivia koneita ja niiden lisälaitteita sekä lapsen turvaistuinta ja varastoitua suksiboksia.

2.2 Rakennukset

Rakennuksella tarkoitetaan tässä yksityistalouden omistamaa rakennusta, josta on vähintään puolet vakuutettujen käytössä.

Asuinrakennuksella tarkoitetaan rakennusta, joka on vakuutettujen pääasiallisessa ympärivuotisessa asumiskäytössä. Asuinrakennuksella tarkoitetaan myös paritalon toista asuntoa silloin kun paritalo ei ole asunto-osakeyhtiö. Myös muut vakuutettujen omassa käytössä olevat ja omistamat rakennukset voivat olla vakuutuksen kohteena.

Vapaa-ajan asuinrakennus on vakuutettujen vapaa-ajan viettoon käytettävä rakennus.

2.2.1 Rakennuksen vakuutuksen kohteena oleva omaisuus

Vakuutuksen kohteena on rakennus ja rakennuksessa tai sen kanssa samalla kiinteistöllä sijaitseva kiinteästi asennettu, rakennuksen käyttöä palveleva seuraava omaisuus:

- tavanomaiset koneet ja laitteet, kuten LVISA-laitteet
- aurinkopaneelit
- antennit
- sähkö- ja muut kaapelit sekä johtimet ja putkistot, kuitenkin enintään kunnalliseen tai muuhun yleiseen liittymään asti
- sähköjohdot ja -mittarit sekä sähköpääkeskus
- rakennuksen perustuksen perusanturat
- kiinteät sisustukset.

Asuin- ja vapaa-ajan asuinrakennuksen vakuutukseen kuuluu kohdassa 2.2.1 mainitun omaisuuden lisäksi myös seuraava omaisuus:

- Piha ja piharakennelmat yhteensä enintään 4 000 euroon asti, ellei enimmäiskorvausmäärää ole korotettu eikä pihaa ja piharakennelmia ole jo vakuutettu irtaimiston vakuutuksella. Pihalla tarkoitetaan vakuutettuun asuinhuoneistoon välittömästi kuuluvaa hoidettua piha-aluetta kasvustoineen. Hoidetuksi piha-alueeksi ei katsota tonttimetsää, eikä luonnonvaraisia alueita. Piharakennelmia ovat piha-alueella sijaitsevat enintään 4 m² kokoiset tavanomaiset kiinteät rakennelmat ja rakennukset.

Esimerkiksi aita, pihavalaisimet, kasvihuone, leikkimökki, kompostori ja tuuligeneraattori lisälaitteineen

Poikkeus piharakennelmien pinta-alarajoitukseen:

kylypytynnyriin, uima-altaaseen ja kevyeen pressukatokseen ei sovelleta neliömetrirajoitusta.

Jos piharakennelman arvo ylittää 4000 euroa, tulee se vakuuttaa erikseen koko arvostaan.

- Rakennuksen ja kiinteistön hoitoon liittyvät lämmitysaineet

Esimerkiksi lämmitysöljy ja polttopuu

2.2.1.1 Rakenteilla ja korjattavana oleva rakennus

Vakuutus on voimassa rakentamisen ja peruskorjauksen aikana. Tällöin vakuutettuna on rakennuksen lisäksi vakuutuspaikassa tai vakuutuspaikkaan siirrettävänä olevat rakennustyöhön tarkoitetut rakennustarvikkeet. Korvauksen edellytyksenä on kuitenkin, että vastuu rakennustarvikkeista on kauppaehdojen mukaan siirtynyt vakuutetulle.

Vakuutuksen kohteena on myös seuraava omaisuus enintään 4 000 euroon asti lukuun ottamatta rikkoutumisvahinkoja:

- a) rakennustyötä suorittavien talkootyöntekijöiden vaatteet ja työkalut,
- b) tilapäiset työmaarakennelmat ja -rakennukset,

- c) rakennustyötä varten lainatut tai vuokratut koneet ja laitteet lukuun ottamatta henkilö-, rakennus- tai torninostureita.

2.2.1.2 Toiselle vuokrattu rakennus tai rakennuksen osa

Vakuutus on voimassa vakuutetun asuin- tai vapaa-ajan käyttöön tarkoitettun rakennuksen tai rakennuksen osan ollessa vuokrattuna toiselle.

Toiselle vuokratun rakennuksen tai rakennuksen osan vahingoissa vahingon määrästä vähennetään rakennuksen omavastuu kaksinkertaisena.

2.2.2 Rakennuksen vakuutukseen kuulumat omaisuus

Vakuutuksen kohteena ei ole seuraava omaisuus:

- rakennus, josta alle puolet on vakuutettujen asuimiskäytössä, ellei kyseessä ole ehtokohdassa 2.2.1.2 tarkoitettu toiselle vuokrattu rakennus
- rakennuksen perusanturoiden alapuolella olevat rakenteet, salaojaputkistot ja jätevesien maapuhdistamokenttä putkistoineen sekä paalutukset
- pora- ja lämpökaivot, lukuun ottamatta pumppua laitteistoineen
- tontin maaperä, lukuun ottamatta ehtokohdan 3.4.5 mukaisia öljyvahinkoja
- piha-alueella olevat patsaat, taide-esineet sekä muut vastaavat erikoisrakennelmat
- vesialueet, laiturit ja rantarakennelmat
- moottoriajoneuvot, moottorikäyttöiset kulkuvälineet, niiden osat ja varusteet.

2.3 Erikseen vakuutettava omaisuus

Tällä vakuutus sopimuksella voidaan erikseen siitä sopimalla ja lisämaksusta vakuuttaa seuraavaa omaisuutta:

- Yli 4 m² suuruiset rakennukset ja rakennelmat sekä yksinomaan näitä rakennuksia tai rakennelmia palveleva, kohdassa 2.2.1 lueteltu omaisuus.

Esimerkiksi varasto, autotalli ja grillikatot

- Rakennustarvikkeet, jotka on tarkoitettu muuhun kuin tällä sopimuksella vakuutetun rakennuksen korjaus- ja rakennustyöhön
- Kodin ja sen säilytystilojen ulkopuolella varastoitu tai pysyvästi säilytettävä irtaimisto
- Vuokra-huoneiston kiinteät sisusteet ja kalusteet.

3 Vakuutusturvan sisältö

Vakuutukselle voi valita laajan, perus- tai suppean turvan tason. Turvan taso vaikuttaa vakuutusturvan laajuuteen ja vakuutuksen hintaan. Turvan taso merkitään vakuutuskirjaan ja vakuutuksen voimassaoloaikana sattuneita vahinkoja korvataan sen mukaisesti.

3.1 Laaja turva

Laaja turva korvaa äkillisestä ja ennalta arvaamattomasta vahinkotapahtumasta aiheutuneet suoranaiset esinevahingot.

Tyypillisiä korvattavia vahinkoja ovat palovahingot, sähköilmiö- ja vuotovahingot, varkaudet, murrot, ilkivalta- ja myrskyvahingot sekä rikkoutumisvahingot.

3.2 Perusturva

Perusturva korvaa kohdissa 3.2.1-3.2.12 luetellut suoranaiset esinevahingot.

3.2.1 Palo ja noki

Vakuutuksesta korvataan irtipäässeestä tulesta aiheutunut vahinko ja tulisijasta tai lämmityslaitteesta äkillisesti ja arvaamattomasti nousseesta noesta aiheutunut vahinko.

3.2.2 Salamanisku ja ukkosyläjännite

Vakuutuksesta korvataan suoran salamaniskun ja ukkosyläjännitteen aiheuttama vahinko.

3.2.3 Sähköilmiö

Vakuutuksesta korvataan äkillisen ja ennalta arvaamattoman jännitevaihtelun tai muun sähköilmiön aiheuttama vahinko sähkömoottorille, pesukoneen ohjelmakoneistolle ja -kortteille sekä asuinkiinteistön sähköjohtoille, kWh-mittareille ja sähköpääkeskukseen.

Jännitevaihtelusta tai muusta sähköilmiöstä aiheutunut vahinko korvataan vain tässä kohdassa mainituille laitteille.

3.2.4 Vuoto

Vakuutuksesta korvataan nesteen, höyryn tai kaasun aiheuttama vahinko, kun aine on vuotanut äkillisesti ja ennalta arvaamattomasti suoraan rakennuksen kiinteästä johtoverkostosta, sisäpuolisesta sadevesiputkistosta, kiinteistä käyttölaitteista tai pesukoneesta.

3.2.5 Varkaus ja murto

Vakuutuksesta korvataan varkaudesta tai murrosta aiheutunut vahinko vakuutuspaikassa olevalle irtaimistolle ja rakennukselle, kun rakennukseen on

- murtauduttu rakenteita rikkomalla tai muuten väkivaltaisesti, esimerkiksi lukkoja vahingoittaen
- tunkeuduttu avaimella, joka on saatu murtautumisen tai ryöstön yhteydessä.

Vakuutetun omaisuuden varastaminen korvataan Suomessa myös muualla kuin vakuutuspaikassa tilapäisesti säilytettynä tai matkalla mukana.

3.2.6 Ilkivalta

Vakuutuksesta korvataan tahallinen vahingonteko rakennukselle ja piha-alueella oleville vakuutetuille kiinteille rakennelmille ja tavanomaisesti ulkona pidettävälle pihakalustolle tai lukitulle pyörälle sekä murren yhteydessä irtaimistolle.

3.2.7 Ryöstö

Vakuutuksesta korvataan vahinko, kun omaisuutta

on varastettu tai varkauden yhteydessä vahingoitettu käyttämällä henkilöön kohdistuvaa väkivaltaa tai sillä uhkaamista.

3.2.8 Myrsky ja raesade

Vakuutuksesta korvataan myrskyn ja raesateen aiheuttama rikkoutumisvahinko rakennukselle. Rakennuksessa oleva irtaimisto korvataan, jos se vahingoittuu samanaikaisesti rakennuksen kanssa.

Ulkopuoliselle seinänpäällykselle tai ikkunalle, ovelle, antennilaitteelle, piha-alueella oleville rakennelmille tai ulkokalustolle aiheutunut vahinko korvataan vain, jos sen on aiheuttanut myrskyn kaatama puu tai myrskyn irrottama muu esine.

3.2.9 Räjähdyks

Vakuutuksesta korvataan räjähdyksestä aiheutunut vahinko.

3.2.10 Villieläimen tunkeutuminen asuinhuoneistoon

Vakuutuksesta korvataan vahinko, joka on syntynyt villieläimen tunkeutumisesta sisälle asuinhuoneistoon.

3.2.11 Liikenne- tai vesiliikenneonnettomuus

Vakuutuksesta korvataan irtaimiston vahingoittuminen moottoriajoneuvoon törmätessä tai moottoriajoneuvon kaatumisen tai tieltä suistumisen, yhteenajon tai muun sellaisen äkillisesti ulkoapäin vaikuttaneen liikenneonnettomuuden seurauksena.

Vakuutuksesta korvataan myös irtaimiston vahingoittuminen veneen ennalta arvaamattoman karilleajon, kaatumisen tai törmäyksen seurauksena.

3.2.12 Ilma-aluksen ja avaruuslaitteen putoaminen

Vakuutuksesta korvataan ilmavälikäytetyn aluksen tai avaruuslaitteen tai näistä irronneen esineen putoamisesta aiheutunut vahinko.

3.3 Suppea turva

Suppea turva korvaa kohdissa 3.3.1-3.3.2 luetellut suoranaiset esinevahingot.

3.3.1 Palo ja noki

Vakuutuksesta korvataan irtipäässeestä tulesta aiheutunut vahinko ja tulisijasta tai lämmityslaitteesta äkillisesti ja arvaamattomasti nousseesta noesta aiheutunut vahinko.

3.3.2 Myrsky

Vakuutuksesta korvataan myrskyn aiheuttama rikkoutumisvahinko rakennukselle. Rakennuksessa oleva irtaimisto korvataan, jos se vahingoittuu samanaikaisesti rakennuksen kanssa. Ulkopuoliselle seinänpäällykselle tai ikkunalle, ovelle, antennilaitteelle, piha-alueella oleville rakennelmille tai ulkokalustolle aiheutunut vahinko korvataan vain, jos sen on aiheuttanut myrskyn kaatama puu tai myrskyn irrottama muu esine.

3.4 Muut korvattavat kustannukset

3.4.1 Lisävahingot vakuutetulle omaisuudelle

Vakuutuksesta korvataan omaisuuden katoaminen, varkaus ja vahingoittuminen, kun se tapahtuu samanaikaisesti korvattavien vahinkojen yhteydessä.

3.4.2 Seurannaisvahingot vakuutetulle omaisuudelle

Vakuutuksesta korvataan kylmyyden, kuumuuden, sateen tai muun sen kaltaisen syyn aiheuttamat esi-
nevahingot, kun ne ovat olleet välitön ja väistämätön seuraus korvattavasta palo- tai myrskyvahingosta.

3.4.3 Tilapäinen asuminen

Koti-irtaimiston vakuutuksesta korvataan Tapiolan etukäteen hyväksymät kohtuulliset, ylimääräiset asumis-, kuljetus-, varastointi- ja muut vastaavat kustannukset, joita vakuutetulle aiheutuu vakinaiseen asuntoon kohdistuneesta tämän sopimuksen perusteella korvattavasta vahingosta, jonka vuoksi vakuutettu joutuu tilapäisesti muuttamaan vakinaisesta asunnosta muualle.

Kustannuksia korvataan 90 % enintään vuoden pituiselta ajalta. Korvauksen määrää laskettaessa otetaan huomioon todelliset ylimääräiset kustannukset, josta vähennetään säästyneet kustannukset, kuten matkakustannukset ja vahingoittuneen asunnon vuokratkustannukset. Korvattavista kustannuksista vähennetään lisäksi omavastuu.

3.4.4 Matkatavaroiden myöhästyminen ja muut ylimääräiset kustannukset ulkomaan matkalla

Laajan turvan koti-irtaimiston vakuutuksesta korvataan välttämättömystarvikkeiden hankintakustannukset, kun matkatavarat on luovutettu kuljetusliikkeen, liikenneyrityksen tai matkanjärjestäjän haltuun ja ne tulevat ulkomaan matkakohteeseen vähintään 12 tuntia vakuutetun jälkeen. Korvauksena maksetaan enintään 100 euroa jokaista alkanutta vuorokautta ja vakuutettua kohti. Ensimmäinen vuorokausi alkaa 12 tunnin kuluttua siitä, kun matkatavaroiden olisi pitänyt saapua matkakohteeseen. Enimmäiskorvausmäärä on yhteensä enintään 400 euroa jokaista vakuutettua kohti.

Esimerkki: ulkomaan matkakohteeseen saavutaan perjantaina klo 9.45. Matkalaukku ei saavu perille. Lentoyhtiölle on tehty ilmoitus matkatavaroiden myöhästyneestä. Illalla klo 21.45 alkaen vakuutettu voi hankkia välttämättömystarvikkeita 100 eurolla. Jos matkatavarat eivät ole saapuneet matkakohteeseen lauantaina klo 21.45, voi välttämättömystarvikkeita hankkia 100 eurolla lisää.

Laajan turvan koti-irtaimiston vakuutuksesta korvataan myös matkatavaran etsimisestä aiheutuneet kohtuulliset kustannukset, jos kadonnut matkatavara on luovutettu kuljetusliikkeen, liikenneyrityksen tai matkanjärjestäjän haltuun.

Laajan turvan koti-irtaimiston vakuutuksesta korvataan myös passin, viisumin tai matkalippujen uusimisesta matkan aikana aiheutuneet ylimääräiset matka-, majoitus- ja puhelinkustannukset enintään 200 euroon asti korvattavaa vahinkoa kohti.

Rajoitus: Edellä mainittuja kustannuksia ei korvata vapaa-ajan asunnon irtaimiston vakuutuksesta.

3.4.5 Muut kustannukset

Suoranaisen esinevahingon lisäksi vakuutetussa kohteessa korvataan vakuutuksen korvauspiiriin kuuluvan vahingon seurauksena:

- kohtuulliset kustannukset, jotka vakuutuksenotajalle on aiheutunut sattuneen tai välittömästi uhkaavan vahingon rajoittamisesta, torjumisesta tai paloviranomaisen määräämästä jälkivartiointista
- vahingon korjaamisesta aiheutuneet vakuutuksen kohteena olevien rakennusten rakenteiden avaamis- ja sulkemiskustannukset sekä maankaivu- ja täyttökustannukset
- piha-alueen maapohjan puhdistuskustannukset, jotka aiheutuvat vakuutuksenottajan rakennuksen laitteiston öljyvuotovahingosta.

3.5 Korvausrajoitukset

Vakuutuksesta ei korvata

- omaisuuden katoamista, unohtamista tai niiden seurauksena aiheutunua vahinkoa
- varkausvahinkoa, kun tapahtumapaikkaa tai -aikaa ei voida määrittellä
- ulkona olevan irtaimiston varastamista lukuun ottamatta pihakalustoa, pihagrilliiä, lastenvaunuja, lukittua polkupyörää, lukittua venettä ja lukittua venemoottoria
- moottoriajoneuvosta, matkailuautosta tai -perävaunusta, muusta perävaunusta, veneestä tai telasta varastettua rahaa tai muita maksuvälineitä. Vakuutuksesta ei myöskään korvata teltasta varastettuja optisia tai elektronisia laitteita eikä arvo-omaisuutta
- urheilu- ja harrastusvälineiden rikkoutumista käytettäessä niitä tarkoitukseensa
- proteesien rikkoutumista
- polttomoottorille tai polttomoottorikäyttöiselle laitteelle aiheutunutta vahinkoa lukuun ottamatta ulkoapäin äkillisesti vaikuttaneen tekijän tai irtipäässeen tulen aiheuttamaa vahinkoa
- tietokoneohjelmien rikkoutumista tai toimimattomuutta, kun itse laite ei ole rikkoutunut
- haittaohjelmasta, kuten tietokoneviruksesta aiheutunutta vahinkoa
- tavanomaista naarmuuntumista tai kolhiintumista
- vakuutetun luvalla sisään päässeen henkilön tahallisesti tai törkeällä huolimattomuudella aiheuttamaa vahinkoa
- toiselle vuokrattuun rakennukseen tai huoneis-

- toon sekä siellä olevaan irtaimistoon kohdistuneita ilkkivalta- tai varkausvahinkoja muuten, kuin murron tai ryöstön yhteydessä
- vahinkoa, joka on aiheutunut rakennukselle tai irtaimelle omaisuudelle itselleen hitaasti tapahtuvasta ilmiöstä, kuten
 - syöpyemisestä tai pilaantumisesta
 - homehtumisesta, sienettymisestä, lahoamisesta tai hajusta
 - kulumisesta tai aineen väsymisestä
 - vahinkoa, joka on aiheutunut rakennukselle tai irtaimelle omaisuudelle itselleen
 - pakkasesta tai jäätymisestä
 - kuumuudesta, kuivuudesta tai kondenssivedestä
 - maan painumisesta tai routimisesta
 - vahinkoa, joka on aiheutunut sääolosuhteista tai luonnonilmiöistä, kuten
 - vesi- tai lumisateesta, tulvasta, aallokosta tai muusta kuin vahinkopaikalla vallinneen myrskytuulen aiheuttamasta veden pinnan noususta
 - jään tai lumen painosta tai niiden liikkumisesta
 - pohja-, pinta- tai sulamisvedestä
 - sade- tai sulamisveden aiheuttamaa viemärikäivon tai putkiston tulvimisesta aiheutunutta vahinkoa eikä vahinkoa, joka aiheutuu rakennuksen ulkopuolisista syöksytorvista, sadevesiviemäreistä tai muualta virranneesta sade- tai sulamisvedestä
 - kunnallisen tai muun yleisen vesi- tai viemärijohdon tai vastaavan rakennelman rikkoutumisesta, tukkeutumisesta tai toimimattomuudesta aiheutunutta vahinkoa
 - vahinkoa, joka on aiheutunut rakennukselle tai irtaimistolle itselleen
 - suunnittelu-, asennus-, käsittely-, käyttö-, toimitus- tai työvirheestä
 - rakenne-, valmistus- tai aineviasta
 - perustamis- tai rakennusvirheestä
 - rakenteen tai asennuksen keskeneräisyydestä tai puutteellisuudesta
- Rakennukseen katsotaan kuuluvaksi sekä koko rakennus että kohdassa 2.2.1 mainittu rakennuksen käyttöä palveleva omaisuus.
- Vakuutuksesta ei esimerkiksi korvata rakennusvahinkoa, joka on aiheutunut lattiakaivon ja sen korokereenkaan vuotamisesta, märkätilan putkiläpiviendien vuotamisesta tai vedeneristyksen puutteellisuudesta
- vahinkoa, jos asunto-osaakeyhtiö on kunnossapitovastuullaan olevia rakenteita kohdanneen vahingon yhteydessä velvollinen vastaamaan myös osakkeenomistajan kunnossapitovastuulla olevan omaisuuden vaurioista
 - sulattamiskustannuksia, huoltokorjauksia eikä tukkeutuneen putken tai laitteen puhdistus- tai avaamiskustannuksia
 - hukkaan valunutta ainetta tai lisääntyntä energian kulutusta
 - vahinkoa, jonka hyönteiset, linnut, jämseläimet, tuhoeläimet tai jyräjät, kuten hiiret, myyrät, oravat ja rotat ovat aiheuttaneet. Laajan- ja perusturvan tasoisesta vakuutuksesta korvataan kuitenkin linnun aiheuttama ikkunan rikkoutuminen.
 - lemmikki- tai kotieläimen aiheuttamaa vahinkoa
 - ammattimaisesta louhinta-, paalutus- tai räjäytystyöstä aiheutunutta vahinkoa
 - sodasta, kapinasta, vallankumouksesta tai muusta sen kaltaisesta yhteiskuntajärjestyä horjuttavasta tapahtumasta aiheutunutta vahinkoa
 - vahinkoa, joka on aiheutunut ydinvastuulaissa (484/1972) tai muussa vastaavassa myöhemmässä laissa tarkoitetusta ydinvahingosta
 - vahinkoa, joka on aiheutunut maaperän, pohjaveden tai vedenotannon saastumisesta tai muusta ympäristövahingosta. Laajan ja perusturvan vakuutuksesta korvataan kuitenkin vakuutuksenottajan rakennuksen laitteiston äkillisestä ja ennalta arvaamattomasta öljyvuotovahingosta aiheutuneet vakuutetun piha-alueen maapohjan puhdistuskustannukset
 - vian etsimisestä aiheutuneita kustannuksia, jos vahinko ei ole tästä vakuutuksesta korvattava
 - vahinkoa, joka aiheutuu käytettäessä moottoriajoneuvoa kilpasuorituksen yhteydessä, kilpasuoritukseen tähtäävässä harjoittelussa tai muussa ajo- tai nopeusharjoittelussa
 - lukon vaihtamis- tai sarjoituskustannuksia, ellei avain ole joutunut ulkopuolisen haltuun varkauksen, murron tai ryöstön yhteydessä ja ellei kustannus ole kohdassa 3.4.5 tarkoitettu vahingontorjuntakulu
 - arvonalentumista tai vahingon korjauttamisen yhteydessä tehtyjä muutos- tai parannustöitä
 - vahinkoa, joka korvataan jonkin lain, takuun taikka muun sopimuksen perusteella
 - postilähetysten tai muuna erillisenä rahtina toimitetulle omaisuudelle kuljetuksen aikana sattuvia vahinkoja
 - vahingon selvittämisestä aiheutuneita puhelin-, matka- tai muita vastaavia kustannuksia
 - varallisuusvahinkoja.
- Korvaus voidaan jättää maksamatta tai sitä voidaan alentaa suojeleuhojeissa ja yleisten sopimusehtojen kohdissa 2.2, 5.2, 6 ja 7 mainituissa tapauksissa. Katso myös korvausmenettelystä yleisten sopimusehtojen kohta 11.

4 Indeksisidonnaisuus

Vakuutuksen vakuutusmaksut, enimmäiskorvausmäärät, vakuutusmäärät ja omavastuut on sidottu indeksiin, ellei vakuutuskirjaan ole muuta merkittyä.

Esinevakuutuksissa vakuutusmaksu ja mahdolliset enimmäiskorvaus tai vakuutusmäärät on sidottu irtaimiston osalta kuluttajahintaindeksiin ja rakennuksen tai rakennukseen rinnastettavan omaisuuden osalta rakennuskustannusindeksiin.

Indeksiin sidotuissa vakuutuksissa noudatetaan seuraavia sääntöjä:

Perusindeksi on vakuutuksen alkamisvuotta edeltävän heinäkuun indeksiluku. Tarkistusindeksi on vakuutuskirjaan merkityn vakuutuskauden alkamista edeltävän vuoden heinäkuun indeksiluku. Tarkistushetki on vakuutuskauden alkamispäivä.

Tarkistuksessa enimmäiskorvaus- ja vakuutusmäärät sekä omavastuut pyöristetään täysiin euroihin. Vakuutusmaksut pyöristetään täysiin sentteihin.

Enimmäiskorvausmääriä, omavastuita ja vakuutusmaksuja korotetaan indeksin muutoksen suhteessa vasta, kun pyöristyssäännön mukaan indeksillä on vaikutusta korotettavaan summaan. Näiden korotusten yhteydessä otetaan huomioon ne indeksimuutokset, joiden vaikutusta ei edellisinä vuosina ole laskettu.

5 Ohjeita vahinkojen ehkäisemiseksi (suojaohjeet)

5.1 Palovahinkojen torjunta

5.1.1 Yleinen paloturvallisuus

Rakennusta tai sen osaa saa käyttää vain sille suunniteltuun ja rakennusluvan mukaiseen käyttötarkoitukseen. Rakennukselle tulee olla tehtynä viranomaisen hyväksymä käyttöönottotarkastus.

Tupakanpoltto ja avotulen teko on kielletty tiloissa, joissa säilytetään herkästi syttyviä aineita tai materiaaleja.

Tupakoitaessa on huolehdittava savukkeen turvallisesta sammuttamisesta. Vuoteessa tupakointi on kielletty. Tulentekovälineet on säilytettävä lasten ulottumattomissa.

Takan avotulta, kynttilää ja ulkona olevaa avotulta saa polttaa vain valvotusti. Ulkotulua ja kynttilöitä saa polttaa vain palamattomalla alustalla ja riittävän etäällä syttyvästä materiaalista. Tulisijasta poistettu tuhka on säilytettävä kannellisessa ja palamattomassa astiassa erillään rakennuksesta palamattomalla alustalla. Huoneistosta poistuttaessa ja nukkumaan mentäessä tuli on sammutettava huolellisesti.

Nurmikon kulottamiseen tai muuhun ulkona olevan avotulentekoon ei saa ryhtyä metsäpalovaroituk-

sen tai ruohikkopalovaaran ollessa voimassa. Kulotukseen tai muuhun avotulen tekoon ei myöskään saa ryhtyä ilman riittävää valvontaa taikka 30 metriä lähempänä rakennuksista tai varastoidusta palavasta materiaalista kuten polttopuista. Kulotuksessa on varauduttava puuskittaisen tuulen synnyttämään palon riistäytymiseen riittävällä alkusammutuskalustolla ja miehityksellä. Kulotuksen jälkeen paloaluetta on jälkivartioitava vähintään tunnin ajan.

Vaatteiden tai muun palavan materiaalin kuivattaminen ja säilyttäminen kiukaan yläpuolella tai sen välittömässä läheisyydessä sekä sähköpattereilla on kielletty.

Kotitalouskoneiden virta on katkaistava käytön jälkeen. Jos on mahdollista, television ja viihde-elektronikan valmiusvirta tulee kytkä pois päältä yön ajaksi ja aina kun asunnosta poistutaan. Television riittävästä ilmanvaihdosta ja puhdistamisesta tulee huolehtia valmistajan ohjeiden mukaisesti.

Sähköliettä tulee käyttää valvotusti. Huoneistosta poistuttaessa ja nukkumaan mentäessä on varmistettava, että liedestä on virta katkaistu. Syttyviä esineitä ei saa säilyttää lieden välittömässä läheisyydessä. Liesituulettimen suodattimen puhdistuksesta on huolehdittava säännöllisesti.

Kylmälaitteiden riittävästä ilmanvaihdosta ja sijoituksesta tulee huolehtia valmistajan asennusohjeiden mukaisesti. Laitteen takapinnalle sekä kompressorin päälle kertynyt pöly tulee poistaa säännöllisesti.

Kiukaan, hormin ja tulisijan valmistajan asennusohjeita ja ilmoittamia suojaetäisyyksiä palaviin materiaaleihin tulee noudattaa. Vaatteiden tai muun palavan materiaalin kuivattaminen ja säilyttäminen kiukaan yläpuolella tai sen välittömässä läheisyydessä sekä sähköpattereilla on kielletty.

Pesukonetta tulee käyttää valvotusti. Pesukoneen ja kuivauskaapin ilmanvaihtoa ei saa estää ja niiden suodattimet tulee puhdistaa valmistajan ohjeiden mukaisesti ja säännöllisesti ylikuumenemisen estämiseksi.

Palon leviämistä rajoittavien rakennusosien ja turvalaitteiden, kuten palo-ovien, paloa osastoivien rakenteiden tai palovaroitimien käytöstä, kunnossapidosta ja toimintavarmuudesta tulee huolehtia, jotta suunniteltu paloa ehkäisevä ja palon leviämistä rajaava toimivuus saavutetaan.

Asuinhuoneistossa, asuin- ja huvilarakennuksessa sekä tiloissa, joissa yövytään kuten rantasaunoissa ja aitoissa, tulee olla jokaisessa kerroksessa palovarointinstandardin mukainen toimiva palovarointin. Palovarointimia tulee olla vähintään 1 kpl jokaista alkaa 60 m² kohden.

Palovarointin on pidettävä toimintakunnossa. Palovarointimen toimintakunto on varmistettava säännöllisellä testauksella.

5.1.2 Palavien nesteiden ja nestekaasun käyttö ja säilytys

Palavien nesteiden ja nestekaasun käytössä ja säilytyksessä ei saa ylittää palavista nesteistä ja nestekaasusta annettujen asetusten määriä (Asetus vaarallisten kemikaalien teollisesta käsittelystä ja varastoinnista 29.1.1999/59).

Palavia kaasuja, palavia nesteitä ja nestekaasua ei saa säilyttää yhteisessä kellari- tai ullakottilassa, joka on tarkoitettu asuntokohtaisen talousirtaimiston säilyttämiseen.

5.1.3 Nuohous

Tulisijojen ja hormien käyttöturvallisuutta on valvottava. Hormien säännöllisestä nuohouksesta on huolehdittava viranomaisten antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti:

- Kiinteällä polttoaineella (esim. puu ja hake), useammilla polttoaineilla sekä kevyt- tai raskas-öljyllä toimiva tulisija on nuohottava kerran vuodessa.
- Ympärivuotisessa käytössä olevan vapaa-ajan asunnon tulisijat on nuohottava kerran vuodessa. Muun vapaa-ajan asunnon tulisijat on nuohottava kerran kolmessa vuodessa.

Nuohoojalla tai nuohoustyöstä vastaavalla henkilöllä on oltava nuohoojan ammattitutkinto. Jos rakennuksen tulisijat ja hormit ovat olleet yli kolme vuotta käyttämättä tai niiden käyttötarkoitus muuttuu, on nuohoojan tarkastettava ja nuohottava ne ennen niiden käyttöönottoa.

Tulisijasta poistettu tuhka on säilytettävä kannellisessa ja palamattomassa astiassa erillään rakennuksesta palamattomalla alustalla.

Nokipalon jälkeen on nuohooja pyydyttävä välittömästi tarkastamaan tulisija ja savuhormi. Hormistojen on täytettävä Suomen rakentamismääräyskoelman E3 vaatimukset (pienten savupiippujen rakenteet ja paloturvallisuus).

Hormin soveltuvuudessa on tärkeintä liitettävän tulisijan teholuokka. Hormin valinnassa on huomioitava tulisijan valmistajan ja pelastusviranomaisen ohjeet.

5.1.4 Tulityöt

Tulitöitä ovat työt, joissa esiintyy kipinöintiä tai joissa käytetään liekkiä tai muuta lämpöä ja joista aiheutuu palonvaaraa. Tällaisia töitä ovat mm. kaasuja kaarihitsaus, polttoleikkaus, laikkaleikkaus ja metallien hionta sekä työt, joissa käytetään kaasupoltinta, muuta avotulta tai kuumailmapuhallinta.

Tulitöiden tekeminen on sallittua vain tilassa, joka täyttää vakituisen tulityöpaikan vaatimukset. Vakituksella tulityöpaikalla tarkoitetaan erityistä tulitöiden tekemiseen varattua aluetta tai paloteknistä osastoa, joka on suunniteltu tulitöiden turvallista tekemistä varten. Ajoneuvosuojassa ei saa tehdä tulitöitä.

Rakennuksen rakentamiseen ja korjaamiseen liittyvien välttämättömien ja tilapäisten tulitöiden tekeminen on sallittua tilapäisellä tulityöpaikalla silloin, kun tulityön tekijällä on voimassa oleva tulityökortti ja noudatetaan seuraavia turvamääräyksiä. Tilapäisellä tulityöpaikalla on oltava vastaava alkusammutuskalusto kuin vakituksella tulityöpaikalla.

1. Tulitöiden tekemisessä on aina noudatettava erityistä varovaisuutta.
2. Ennen tulityöhön ryhtymistä syttyvät aineet ja materiaalit on poistettava tai suojattava.
3. Tulityöpaikalle on varattava riittävä alkusammutuskalusto, kuitenkin vähintään yksi 43 A 183 B-C teholuokan (12 kg A-BIII-E) käsiammutin. Lisäksi tulityöpaikan välittömään läheisyyteen on varattava toinen vastaava käsiammutin tai kaksi 27 A 144 B-C teholuokan (6 kg A-BIII-E) käsiammutinta tai paineellinen vesiletku.
4. Tulitöitä tehtäessä on järjestettävä palovartiointi työn ajaksi ja työn lopettamisen jälkeen vähintään yhden tunnin ajaksi.

Erityisesti tilapäisten tulitöiden palovaaran vuoksi on mahdollisuuksien mukaan harkittava tulitöille vaihtoehtoisia ns. kylmiä työmenetelmiä. Vaihtoehtoisia työmenetelmiä ovat esimerkiksi työstömenetelmät ja sellaiset liitos- ja katkaisutavat, joista ei synny kipinöitä ja joissa ei käytetä avotulta.

Jäätynettä putkia tai muuta jäätynyttä omaisuutta ei saa sulattaa avotulella eikä kuumailmapuhalltimella.

5.1.5 Sähköturvallisuus

Sähkötöitä ovat sähkölaitteistojen asennustyöt sekä sähkölaitteiden ja -laitteistojen korjaus- ja huolto-työt. Sähkötöitä saavat tehdä vain lain, asetuksen ja viranomaismääräysten edellytykset täyttävät henkilöt ja yritykset. Vakuutuksenottajan tulee huolehtia, että sähkölaitteiston rakentaja tekee käyttöönotto tarkastuksen, laatii siitä pöytäkirjan ja luovuttaa sen vakuutuksenottajan haltuun.

Vialliset valaisimet, lämmittimet ja muut sähkölaitteet on korjattava välittömästi. Viallisten sähkölaitteiden käyttö on kielletty. Korjauskelvottomat ja käytöstä poistetut laitteet on hävitettävä asianmukaisesti.

Jatkojohtoja käytettäessä niiden tulee olla käyttötarkoitukseen hyväksytyjä johtoja ja niiden kuntoa on tarkkailtava säännöllisesti. Irrallisilla jatkojohtoilla ei saa korvata kiinteitä sähköasennuksia.

5.2 Murto- ja varkausvahinkojen torjunta

Irtaimistoa on säilytettävä suojaavasti suljetussa tilassa. Irtaimiston säilytystilat sekä vakuutuksen kohteena olevan rakennuksen ikkunat, ovet ja muut sisäänkäysytiet on pidettävä lukossa. Jos arvo-omaisuuden määrä on yli 85 000 euroa, on kaikissa ulko-ovissa oltava varmuuslukot.

Avaimia ei saa jättää eikä piilottaa asunnon tai säilytystilojen läheisyyteen. Avaimen ei saa merkitä sen haltijan nimeä eikä asunnon osoitetta. Lukko on vaihdettava tai sarjoitettava uudelleen, jos avain joutuu ulkopuolisten haltuun.

Kun omaisuutta säilytetään ns. yhteistiloissa, joihin esimerkiksi taloyhtiön asukkaat pääsevät, on omaisuuden oltava lukittuna.

Lastenvaunut on yön ajaksi siirrettävä lukittuun tilaan.

Mukana olevaa omaisuutta on valvottava varkauksien varalta. Valvonnalla tarkoitetaan sellaista näköyhteyttä omaisuuteen, että vakuutettu tai joku muu hänen lukuunsa voi havaita, jos asiaan kuulumattomat koskevat omaisuuteen.

Jos hotellihuoneesta tai vastaavassa majoitustilassa säilytettävän omaisuuden yksikköarvo taikka rahojen ja maksuvälineiden yhteisarvo ylittää 350 euroa, niitä on säilytettävä asianmukaisessa erikseen lukittavassa tilassa, kuten matkalaukussa tai tallelokerossa, kun se on mahdollista ottaen huomioon esineen koko, käyttö ja olosuhteet.

Rahat ja arvoesineet, kuten korut ja kellot on kuljettava yleisissä kulkuneuvoissa käsimatkatavarana.

Veneessä olevaa irtaimistoa on säilytettävä lukitussa tilassa.

Kun pysäköidyssä autossa, matkailu- tai muussa perävaunussa tai veneessä säilytetään arvokasta tai varkaussaltista omaisuutta, kuten optisia tai elektronisia laitteita ja arvoesineitä, on ovien (perävaunussa kuomun) oltava lukittuna ja lisäksi omaisuuden joko peitettyä tai muuten piilossa.

Pankki- ja luottokorttia ja niiden tunnuslukuja ei saa säilyttää lähekkäin, kuten samassa laukussa, lompakossa tai laatikossa. Pankki- tai luottokortti on välittömästi suljettava, jos se joutuu ulkopuolisen haltuun.

5.3 Vuotovahinkojen ja luonnonilmiöiden aiheuttamien vahinkojen torjunta

Vesijohtoverkko on hoidettava huolellisesti ja suojeltava sitä jäätymiseltä. Putkistojen jäätymisen estämiseksi tulee kylminä vuodenaikoina huolehtia siitä, että kaikissa huonetiloissa on vähintään + 10°C lämpötila ja huonetilojen välillä on riittävä ilmankierto. Lisäksi on huolehdittava riittävästä valvonnasta huomioiden sääolosuhteet. Johtoverkko ja siihen liittyvät laitteet on tyhjennettävä vedestä, kun rakennus jätetään kylmänä vuodenaikana ilman edellä mainittua riittävästä lämmitystä ja valvontaa.

Astian- ja pyykinpesukoneen liitännän on oltava valmistajan tai maahantuojan sekä viranomaisten antamien määräysten ja ohjeiden mukainen. Pesukoneen toimintaa on valvottava. Sitä ei saa jättää päälle, kun asunnosta poistutaan. Pesukoneen hana on suljettava aina käytön jälkeen.

Päävesihana on suljettava välittömästi, kun havaitaan vuotovahinko tai epäillään sitä. Päävesihana on vapaa-ajan asunnoissa suljettava aina, kun tila ei ole jatkuvassa käytössä.

Vesihana, johon on liitetty putarhaletku, on suljettava aina käytön jälkeen.

Teräsöljysäiliöt ja niihin liittyvät putkistot on tarkastettava vähintään kymmenen vuoden välein. Pohja-vesialueilla sijaitsevien rakennusten maanalaiset teräsöljysäiliöt ja niihin liittyvät putkistot on tarkastettava vähintään viiden vuoden välein ja muut kuin metallisäiliöt vähintään kymmenen vuoden välein. Tarkistuksissa on käytettävä Turvatekniikan keskuksen hyväksymiä määräaikaistarkastusliikkeitä. Käytöstä poistetuista lämmitysöljysäiliöistä on poistettava lämmitysöljy, laitteistot on tehtävä vaarattomiksi ja täyttöputki on välittömästi tulpattava.

5.4 Kuljetettavana oleva omaisuus

Kuljetettavana oleva omaisuus on pakattava tälle tavaralle sopivalla tavalla niin, että se kestää tavanomaiset sään ja kuljetuksen rasitukset. Helposti rikkoutuvat esineet, kuten kamerat, tietokoneet ja lasiesineet tulee kuljettaa yleisissä kulkuneuvoissa käsimatkatavarana.

Nesteeet sekä tahraavat ja syövyttävät aineet on pakattava niin suojaavasti, ettei niillä vuotaessaan tai pullon rikkoontuessa ole mahdollisuutta aiheuttaa vahinkoa muille matkatavaroille, kun omaisuutta annetaan kuljetettavaksi tai ulkopuolisen käsiteltäväksi.

6 Vahinkojen korvaaminen

6.1 Korvauksen hakeminen

Korvauksenhakijan velvollisuuksista, korvausoikeuden vanhentumisesta ja vakuutusyhtiön velvollisuuksista kerrotaan Yleisten sopimusehtojen kohdassa 11 ”Korvausmenettely”.

6.2 Korvauksen enimmäismäärä

Tapiola on velvollinen korvaamaan omaisuudesta enintään sen uudishinnan tai nykyhinnan. Jos omaisuus on vakuutettu erikseen sovitusta vakuutusmäärästä, on tämä vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä suurin mahdollinen korvaus.

Täysarvoon perustuvassa vakuutuksessa irtaimistovahinko korvataan enintään vakuutus kirjassa merkittyyn enimmäismäärään asti, vaikka uudishinnan mukainen korvaus ylittäisi vakuutus kirjiaan merkityn enimmäiskorvaus määrän.

Vakuutuksen liittyvät enimmäiskorvaus määrät on merkitty joko vakuutus kirjiaan tai ne on kerrottu näissä ehdoissa kohdissa vakuutuksen voimassaolo (1.2), vakuutettava omaisuus (2) ja vahinkojen korvaaminen (6).

Ikäpoistotaulukko

	Ikä- pois- to-%	1. käyttövuosi = käyttöönottovuosi															
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.
		Korvattava määrä prosentteina															
Rakennuksen LVISA -laitteista putkisto, sähköjohdot sekä polttoaine- ja jätevesisäiliöt	3	100	100	97	94	91	88	85	82	79	76	73	70	67	64	61	...
Muut rakennuksen LVISA -laitteet	6	100	100	94	88	82	76	70	64	58	52	46	40	34	28	22	...
Kodinkoneet, ja keskus-pölynimuri	8	100	100	92	84	76	68	60	52	44	36	28	20	12	10		
Viihde- ja muut elektroniset laitteet, stereot ja tv	8	100	100	92	84	76	68	60	52	44	36	28	20	12	10	10	
Atk-laitteet	20	100	100	80	60	40	20	0									
Urheilu- ja harrastusvälineet	20	100	100	80	60	40	20	10	10								
Retkeily- ja kalastusvälineet	8	100	100	92	84	76	68	60	52	44	36	28	20	12	10	10	
Vaatteet ja jalkineet	20	100	100	80	60	40	20	0									
Polkupyörä varusteineen	10	100	100	90	80	70	60	50	40	30	20	10	10				
Työkalut	10	100	100	90	80	70	60	50	40	30	20	10	10				
Ansiotyöhön liittyvät työkalut	20	100	100	80	60	40	20	10	10								
Silmä- ja aurinkolasit	20	100	100	80	60	40	20	0									
Moottoroidut laitteet	10	100	100	90	80	70	60	50	40	30	20	10	10				
Matkapuhelimet	20	100	100	80	60	40	20	0									
Lapsen turvaistuin, suksiboksi, ajopuku, ajokypärä, ajokäsineet ja ajosaappaat	10	100	100	90	80	70	60	50	40	30	20	10	10				
Proteesit ja apuvälineet, kuten kuulokoje ja pyörätuoli	10	100	100	90	80	70	60	50	40	30	20	10	10				

6.3 Vahingon määrän laskeminen

Vakuutus korvaa vain todellisen menetyksen. Siksi käytetyin omaisuuden ikä vaikuttaa vahingon määrän arviointiin. Omaisuuden ikä huomioidaan ehtojen 6.3.1 – 6.3.3 mukaisesti. Muut vahingon määrän laskemisessa huomioitavat tekijät on kerrottu kohdassa 6.3.4.

6.3.1 Vahingon määrän laskeminen määriteltyjen ikäpoistojen avulla

Vahingon määrää laskettaessa vähennetään omaisuuden uudishinnasta vuotuiset poistot ikäpoistotaulukon mukaisesti. Ehtokohdissa 6.3.2 ja 6.3.3 kerrotaan muun kuin tässä taulukossa olevan omaisuuden vahingon määrän laskemisesta. Ikäpoistoa ei vähennetä käyttöönottovuodelta eikä sitä seuraavalta vuodelta. Käyttöönottovuodella tarkoitetaan sitä vuotta, jolloin esine on otettu käyttöön. Käyttöönottovuosi päättyy kalenterivuoden vaihtuessa riippumatta siitä, mihin aikaan vuodesta esine on otettu käyttöön. Ikäpoisto vähennetään myös vahinkovuodelta.

Esimerkki

Pesukone on hankittu 1.7.2007 ja se rikkoutuu 3.3.2010. Ikäpoistoa ei vähennetä käyttöönottovuodelta 2007 eikä sitä seuraavalta vuodelta 2008. Ikäpoisto vähennetään vuosilta 2009 ja vahingon sattumisvuodelta 2010. Vahingon määrä saadaan siten taulukosta neljännen (4) ikävuosisarakkeen kohdalta ja se on 84 % uuden vastaavan laitteen hinnasta.

Taulukkoon merkityn omaisuuden arvoksi jää aina vähintään 10 % uudishinnasta. Atk-laitteille, vaatteille ja jalkineille, silmä- ja aurinkolaseille, matkapuhelimille sekä rakennuksen LVISA-laitteille ei kuitenkaan jää korvattavaa arvoa.

Vahingoittuneen omaisuuden korjauskelpoisuus vaikuttaa vahingon määrän laskemiseen seuraavasti:

- Jos irtaimistoon kuuluva omaisuus voidaan korjata, vahingon määrä on korjauskustannukset, kuitenkin enintään omaisuuden uudishinta, josta on vähennetty omaisuuden ikään perustuvat poistot.
- Jos rakennuksen LVISA-laitteisiin kuuluva omaisuus voidaan korjata, vahingon määrä on korjauskustannukset, josta vähennetään omaisuuden ikään perustuvat poistot.
- Jos irtaimistoon tai rakennuksen LVISA -laitteisiin kuuluva omaisuus ei voida korjata, vahingon määrä on uudishinta, josta vähennetään omaisuuden ikään perustuvat poistot.

Vakuutuksesta korvattavissa LVISA-laitteiden vahingoissa laitteen korjaus- ja asennuskustannusten lisäksi myös vian etsimisestä ja vahingon korjaamisesta aiheutuneista rakenteiden avaamis- ja sulkemiskustannuksista sekä maankaivu- ja täyttökustannuksista vähennetään vahingoittuneen omaisuuden ikään perustuvat poistot.

Ikäpoistoja ei kuitenkaan vähennetä vian etsimisestä tai vahingon korjaamisesta aiheutuneista rakenteiden avaamis- ja sulkemiskustannuksista, jos nämä kustannukset ovat olleet tarpeen vuodon rakennukselle aiheuttaman vahingon korjaamiseksi.

6.3.2 Vahingon määrän laskeminen omaisuudelle, jolle ei ole määritelty ikäpoistoa

Omaisuudelle, jota ei ole mainittu ikäpoistotaulukossa, vahingon määrä lasketaan kohdissa 6.3.2.1 ja 6.3.2.2 olevien sääntöjen avulla.

6.3.2.1 Uudishinnan mukainen vahingon määrä

Jos omaisuuden arvo on vahinkohetkellä vähintään puolet uudishinnasta ja omaisuus voidaan korjata, vahingon määrä on korjauskustannukset, kuitenkin enintään omaisuuden uudishinta.

Jos omaisuutta ei voida korjata, vahingon määrä on enintään uudishinta. Jos rakennusta ei korjata, on vahingon määrä kuitenkin enintään omaisuuden käypä arvo vahinkohetkellä.

6.3.2.2 Nykyhinnan mukainen vahingon määrä

Jos omaisuuden arvo on vahinkohetkellä alle puolet uudishinnasta, vahingon määrä on enintään omaisuuden nykyhintaa.

Jos irtaimistoon kuuluva omaisuus voidaan korjata, vahingon määrä on korjauskustannukset, kuitenkin enintään omaisuuden nykyhintaa.

Jos rakennus tai rakennusta palveleva, kohdassa 2.2.1 mainittu omaisuus, voidaan korjata, vahingon määrä on nykyhinnan ja uudishinnan välinen suhde omaisuuden korjauskustannuksista. Vahingon määrä korjauskustannuksista on kuitenkin enintään omaisuuden nykyhintaa.

Rakennuksen vahingoissa nykyhinnan mukainen vahingon määrä on kuitenkin enintään rakennuksen käypä arvo vahinkohetkellä.

Jos omaisuutta ei voida korjata, vahingon määrä on enintään omaisuuden nykyhintaa.

6.3.3 Vahingon määrän laskeminen erityistapauksissa

6.3.3.1 Käyvän arvon mukainen vahingon määrä

Seuraavalle omaisuudelle vahingon määrä lasketaan käyvän arvon mukaan, kun omaisuudella on ikää vähintään viisi vuotta:

- musiikki-instrumentit oheislaitteineen, kuten kitara ja vahvistin
- ampuma-aseet
- kiikarit, objektiivit, järjestelmäkamerat, lukuun ottamatta järjestelmädigikameroita
- soutuveneet, kanootit ja perämoottorit.

Korvauksen määrä on ensisijaisesti vahingoittuneen esineen korjauskulut, enintään kuitenkin esineen käypä arvo.

6.3.3.2 Ensivastuun mukainen vahingon määrä

Jos omaisuutta vakuutettaessa on sovittu ensivastuuseen perustuvasta vakuutusmäärästä, vahingon määrää laskettaessa ei huomioida yleisten sopimusehtojen alivakuutusta koskevia säädöksiä. Vakuutusmäärän ei tarvitse siis vastata omaisuuden todellista kokonaisarvoa. Muutoin vahingon määrä lasketaan näissä ehdoissa esitettyjen sääntöjen mukaisesti.

6.3.3.3 Piha-alue

Piha-alueen vahingot korvataan kunnostuskustannusten perusteella. Luonnontilassa olevan pihan kunnostuskustannuksia ei korvata.

Pensaiden, hedelmä- ja koristepuiden osalta korvataan uusien taimien hankintakustannukset kerrottuna kolmella. Taimien hankintakustannusten korvaaminen edellyttää, että taimia on yleisesti kaupan Suomessa. Kunnostuskustannuksina korvataan myös kohtuulliset kuljetus- ja istutuskustannukset.

Lisäksi vakuutuksesta korvataan piha-alueella olevien muiden kuin koristepuiden osalta puiden hakkuuarvo kerrottuna kolmella. Puiden hakkuuarvolla tarkoitetaan puista saatavaa kantorahaa, kun ne myydään käypinä puutavaralajeina. Hakkuuarvon osalta enimmäiskorvaus on 500 euroa, joka sisältyy piha-alueen enimmäiskorvausmäärään.

6.3.3.4 Varaosien saatavuuden vaikutus vahingon määrään

Mikäli omaisuus on korjauskelvotonta sen vuoksi, että varaosia ei saada Suomesta tai kohtuullisin kustannuksin ulkomailta suhteessa omaisuuden arvoon, vahingon määrä on enintään 30 % uudishinnasta.

6.3.4 Muut vahingon määrän laskemisessa huomioitavat tekijät

6.3.4.1 Jäännösarvo

Mikäli vahingoittunutta omaisuutta ei voida korjata, mutta omaisuudelle jää vahingon jälkeen arvoa, vähentää tämä omaisuuden jäännösarvo vahingon määrää.

Jos kuitenkin vahingon jälkeen jäljelle jääneitä rakennusosia ei maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) tai yleisistä teistä annetun lain (243/1954) tai muiden vastaavien yöhempien lakien perusteella, voimassa olevan rakennuskiellon tai rakentamisrajituksen vuoksi voida käyttää hyväksi rakennuksen saattamisessa entiseen kuntoonsa, ei jäännösarvoa huomioida tältä osin kokonaisuudessaan. Jäännösarvon vähentyminen lasketaan tällaisessa tapauksessa siten, että jäännösarvosta vähennetään se hinta, joka jäljelle jääneistä rakennusosista saadaan, kun ne myydään pois siirrettäväksi.

Vakuutuskenottajan on esitettävä selvitys siitä, että rakennuskielto tai rakentamisrajoitus on voimassa. Jos Tapiola pyytää, vakuutuskenottajan on haettava poikkeuslupaa rakennuksen saattamiseksi entiseen kuntoon, ja jos lupaa ei myönnetä, vakuutuskenot-

tajan on haettava muutosta päätökseen. Vakuutuskenottajan tulee Tapiolan pyynnöstä valtuuttaa Tapiola edustamaan häntä poikkeuksen hakemista koskevassa asiassa.

6.3.4.2 Lainsäädännön tai viranomaismääräyksen vaikutus vahingon ja korvauksen määrään

Jos rakennusta ei voida pakottavien viranomaismääräysten muuttumisen vuoksi rakentaa uudelleen alkuperäisen rakennuksen kaltaisena, lisätään vahingon määrään muuttuneista viranomaismääräyksistä aiheutuvat kustannukset, enintään kuitenkin 10 prosenttia ilman näitä kustannuksia lasketun vahingon määrästä.

Korjausrakentamisessa näitä lisäkustannuksia ei korvata.

Jos viranomaisen (esim. museovirasto) määräyksen vuoksi korjausrakentamista ei voida toteuttaa nykyaikaisin rakenneosin, yleisesti Suomessa kaupan olevin rakennustarvikkein ja tavanomaisin työmenetelmin, korvataan poikkeavasta rakennustavasta aiheutuneita lisäkustannuksia enintään 10 % lasketun tavanomaiseen tapaan toteutettavan korjaustyön kustannuksista.

6.3.4.3 Verotuksen vaikutus vahingon määrään

Vahingon määrää laskettaessa otetaan huomioon verotuksesta, kuten arvonlisäverosta annetut säännökset.

6.3.5 Omavastuu

Vakuutuskenottajalla on jokaisessa vahinkotapauksessa vakuutuskirjaan merkitty omavastuu, ellei kyseessä ole kohdassa 6.3.5.1 mainittu poikkeava omavastuu.

Omavastuu vähennetään näiden vakuutusehtojen mukaisesti lasketusta vahingon määrästä. Joskus vahinkoa voi tapahtua samanaikaisesti useammalle vakuutuskenottajan Tapiolan esinevakuutuksella vakuutetulle kohteelle. Jos näillä kohteilla on eri omavastuu, vähennetään vain suurin omavastuu.

Omavastuu on mahdollista poistaa lisämaksusta laajan turvan tasoisesta koti-irtaimistovakuutuksesta ulkomaan matkojen osalta.

6.3.5.1 Poikkeavat omavastuut

Omavastuuta ei vähennetä

- vahingon rajoittamis- ja torjumiskustannuksista
- ehtokohdassa 3.4.4 tarkoitetuista välttämättömyystarvikkeiden hankinta- ja matkatavaroiden etsimiskustannuksista
- jos vakuutettuun kohteeseen asennettu hälytinallaitteisto (lukuun ottamatta palovarointina), on toiminut asianmukaisesti ja oleellisesti vähentänyt vahingon määrää tai jos huoneistoon on murtauduttu varmuuslukolla lukitun oven kautta
- jos ajoneuvoon on murtauduttu ja VAT:n hyväksymä ajoneuvohälytintä toiminut asianmukaisesti

ja oleellisesti vähentänyt vahingon määrää

- uuden ylijännitesuojan hankintakustannuksista, jos sähkölaitetta suojannut ylijännitesuoja on rikkoutunut ukkosen tai muun ylijännitteen seurauksena
- jos astian- tai pyykinpesukoneen alle laitettu turvakaukalo on toiminut asianmukaisesti ja oleellisesti vähentänyt vahingon määrää
- perämootorin varkaudessa, jos perämoottori oli lukittuna hyväksytyllä lukolla.

Toiselle vuokratun rakennuksen tai rakennuksen osan vahingoissa vähennetään rakennuksen omavastuu kaksinkertaisena.

6.3.5.2 Omavastuun ja muiden vähennysten vähentämistäjärjestyks

Omavastuut ja muut näissä ehdossa tai yleisissä sopimusehdossa mainitut vähennykset lasketaan vahingon määrästä seuraavassa järjestyksessä:

- 1) mahdollisen veron määrä
- 2) omaisuuden ikään perustuva vähennys (ikäpoisto)
- 3) omavastuu
- 4) korvauksen mahdollinen alennus (esim. laiminlyönti suojeleuhjeiden noudattamisessa tai alivakuutus).

6.4 Korvauksen suorittaminen

6.4.1 Rahakorvaus ja sen vaihtoehdot

Tapiolalla on oikeus korvata vahingoittunut omaisuus joko uudelleen rakennuttamalla, korjauttamalla, hankkimalla uutta vastaavaa omaisuutta tai maksamalla rahakorvaus. Ensisijaisesti omaisuusvahinko korvataan korjauttamalla.

Rahakorvauksen määrä lasketaan siitä hinnasta, jolla Tapiola voisi hankkia tilalle vastaavanlaisen esineen. Hankintahinnasta vähennetään omaisuuden ikään perustuvat poistot ja omavastuu.

6.4.2 Uudishinnan mukainen korvaus

Vahingosta maksetaan uudishinnan mukainen korvaus, kun omaisuuden nykyhintaa on vähintään puolet uudishinnasta.

Uudishinnan mukainen korvaus edellyttää, että vahingoittunut omaisuus kahden vuoden kuluessa vahinkotapahtumasta joko korjataan tai samalle sijainnille rakennetaan tai irtaimen omaisuuden tilalle hankitaan uutta samanlaatuista ja samaan käyttöön tarkoitettua omaisuutta. Jos rakentaminen viivästyy viranomaisten toimenpiteen johdosta, viivästyänsä lisätään kahden vuoden määräaikaan.

Uudishinnan mukainen korvaus maksetaan seuraavasti:

- ensin maksetaan nykyhinnan mukainen korvaus
- uudishinnan ja nykyhinnan mukaisten korvausten erotus maksetaan uudishinnan edistymisen mukaan, kun Tapiola on saanut selvityksen edel-

lä mainituista jälleenhankintatoimenpiteistä ja nykyhinnan mukainen korvaus on käytetty jälleenhankintaan

- uudishinnan mukainen korvaus maksetaan enintään toteutuneiden kustannusten mukaisena.

Oikeus uudishinnan mukaiseen korvaukseen on vain vakuutuskenottajalla tai sillä, jonka hyväksi vakuutus on voimassa. Oikeutta ei voi siirtää.

6.4.3 Omaisuuden lunastaminen

Tapiolalla on oikeus lunastaa vahingoittunut omaisuus tai sen osa jäännösarvosta. Tässä tapauksessa omaisuuden arvo arvioidaan korvauksen laskentaa koskevan kohdan 6.3 mukaan.

Jos vakuutettu saa menetettyä omaisuuttaan takaisin korvauksen maksamisen jälkeen, on hänen viipymättä joko luovutettava omaisuus Tapiolalle tai palautettava vakuutuksesta saatu korvaus.

6.4.4 Korvaus kiinnitetystä omaisuudesta

Korvaus velan vakuudeksi annetusta, kiinnitetystä omaisuudesta maksetaan ensisijaisesti kiinnityksen haltijalle, esimerkiksi pankille. Korvaus voidaan kuitenkin maksaa vakuutuskenottajalle, kun korvauksen määrä on omaisuuden arvoon verrattuna vähäinen, tai jos kiinnityksen haltijat ovat antaneet suostumuksensa korvauksen maksamisesta vakuutuskenottajalle. Vakuutuskenottajan tulee esittää selvitys tästä kiinnityksen haltijoiden suostumuksesta.

7 Muut vakuutukseen sovellettavat ehdot

Muilta osin noudatetaan yleisiä sopimusehtoja ja vakuutuskiirjaan mahdollisesti liitetyjä muita ehtoja tai suojeleuhjeita.

Vastuuvakuutus

1 Vakuutuksen tarkoitus

Vastuuvakuutuksen tarkoituksena on näiden ehtojen ja yleisten sopimusehtojen mukaisesti vakuutuksen korvauspiiriin kuuluvissa tapauksissa

- korvata toiselle aiheutetut henkilö- ja esinevahingot, joista vakuutettu on voimassa olevan oikeuden mukaan korvausvastuussa
- selvittää vakuutuskenottajalle esitettyjen korvausvaatimusten peruste ja määrä
- hoitaa oikeudenkäynti, jos korvausvaatimus joutuu oikeuskäsittelyyn.

2 Vakuutetut

Vakuutettuina ovat vakuutuskenottaja ja hänen kanssaan yhteisessä taloudessa vakinaisesti asuvat henkilöt.

Jos vakuutuskenottaja on kuollut vakuutuskauden aikana, vakuutettuina ovat henkilöt, jotka vakuutuskenottajan kuollessa asuivat vakinaisesti hä-

nen kanssaan yhteisessä taloudessa, ellei heillä ole omaa vakuutusta.

3 Vakuutuksen voimassaoloalue

Vakuutus on voimassa kaikkialla maailmassa, Suomen rajojen ulkopuolella kuitenkin enintään 12 kuukautta matkan alkamisesta.

4 Korvattavat vahingot ja niihin liittyvät rajoitukset

4.1 Korvattavat vahingot

Vakuutuksesta korvataan yksityishenkilönä toiselle aiheutettu henkilö- ja esinevahinko, joka todetaan vakuutuskauden aikana ja josta vakuutettu on voimassa olevan oikeuden mukaan korvausvastuussa.

4.1.1 Lapsen aiheuttamat vahingot

Vakuutuksesta korvataan lapsen aiheuttama vahinko siinä laajuudessa, kun lapsi ikänsä puolesta on siitä korvausvastuussa.

Tämä säännös ei koske vahinkoa, josta joku toinen on korvausvastuussa eikä vahinkoa, joka aiheutuu sille, jonka hoidettavana tai valvonnassa lapsi vahingon sattuessa oli.

4.1.2 Koiran aiheuttamat vahingot

Vakuutuksesta korvataan vakuutetun tuottamuksesta riippumatta vakuutetun omistaman koiran aiheuttama henkilövahinko sekä vahinko, jonka koira aiheuttaa välittömässä yhteen törmäyksessä moottoriajoneuvon kanssa. Vakuutuksesta ei kuitenkaan korvata vahinkoa, josta koiran hoitaja tai joku muu kuin vakuutettu on korvausvastuussa, eikä myöskään vahinkoa, joka aiheutuu koiran hoitajalle tai hänen kanssaan yhteisessä taloudessa asuvalle henkilölle.

4.2 Korvausrajoitukset

4.2.1 Itselle tai työntekijälle aiheutettu vahinko

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- vakuutetulle itselleen, muulle vakuutetulle tai oikeushenkilölle, jonka määräysvallasta vakuutetuilla yhteensä on yli puolet
- vakuutetun työntekijälle tai tähän rinnastettavalle siltä osin kuin hän on oikeutettu saamaan vahingosta korvausta lakisääteisestä tapaturma- tai liikennevakuutuksesta.

4.2.2 Sopimusvastuu

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa siltä osin kuin korvausvastuu perustuu sopimukseen, takuuseen tai muuhun sitoumukseen, ellei korvausvastuuta olisi ilman kyseistä sitoumusta.

4.2.3 Tietoisuus virheestä

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu virheestä tai virheellisuudesta, josta vakuutettu oli tai hänen olisi pitänyt olla tietoinen vakuutuksen voimaantullessa.

4.2.4 Käytettävänä oleva omaisuus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa omaisuudelle, joka vahingon aiheuttaneen teon tai laiminlyönnin tapahtuessa on tai oli jonkun tällä vakuutuksella vakuutetun hallussa, lainassa tai muutoin hänen hyödykseen käytettävänä.

Vakuutus kattaa kuitenkin korvausvastuun, joka vakuutetulle aiheutuu hänen ja hänen perheensä vakituksena asuntona käytetyn tai matkalla majoitus tilana käyttämänsä osake- tai vuokrahuoneiston rakenteille tai laitteille äkillisesti tuotetusta vahingosta.

Vakuutuksesta ei kuitenkaan korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- omaisuudelle, josta vakuutettu on huoneiston hallintaan oikeuttavien osakkeiden omistajana asunto-osakeyhtiölain mukaan kunnossapitovastuussa (esimerkiksi pinnoitteet)
- huoneiston huonosta hoidosta, kulumisesta tai muusta ei-äkillisestä syystä
- omakotitalolle tai muulle vastaavalle vakuutetun asuinkäytössä olevalle kiinteistölle.

4.2.5 Käsiteltävänä tai huolehdittavana oleva omaisuus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa omaisuudelle, joka vahingon aiheuttaneen teon tai laiminlyönnin tapahtuessa on tai oli vakuutetun tai jonkun muun tämän lukuun

- valmistettavana, asennettavana, korjattavana taikka muulla tavoin käsiteltävänä
- säilytettävänä
- suojaus- tai vahingontorjuntavelvoitteen alaisena, kun otetaan huomioon vakuutetun toiminnan tai vahinkoa aiheuttaneen teon luonne ja sen välitön vaikutuspiiri
- muulla tavoin huolehdittavana.

4.2.6 Kiinteistön tai osakehuoneiston omistaminen ja hallinta

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu kiinteistön tai osakehuoneiston omistamisesta, hallinnasta tai kunnossapidosta. Tämän kohdan rajoitusta ei sovelleta vakuutetun vakinaiseen asuntoon eikä hänen omassa käytössä olevaan Suomessa sijaitsevaan vapaa-ajan asuntoon. Jos vakuutetun omistuksessa on lisäksi enintään kaksi muuta Suomessa sijaitsevaa asuntoa, rajoitusta ei sovelleta myöskään näihin asuntoihin.

Siltä osin kuin vahinko aiheutuu ehtokohdissa 4.2.4 ja 4.2.5 tarkoitetulle omaisuudelle, sovelletaan kyseisiä ehtokohtia.

4.2.7 Liikennevahinko

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu moottoriajoneuvon tai moottorikäyttöisen laitteen liikennevakuutuslain tai vastaavan ulkomaisen lain mukaisesta liikenteeseen käyttämisestä.

4.2.8 Vesi- ja ilma-alus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- rekisteröitävän aluksen tai rekisteröitävän veneen käytöstä
- ilma-aluksen käyttämisestä ilmailuun, kun vakuutuksenottaja on korvausvelvollinen ilma-aluksen omistajana, haltijana, käyttäjänä, ilma-aluksessa tehtävää suorittavana tai näiden työnantajana.

4.2.9 Pohjavesi sekä louhinta-, paalutus- ja räjäytystyö

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- pohjaveden korkeuden muuttumisesta
- vieraalla työvoimalla tai toiselle suoritetusta louhinta-, paalutus- tai räjäytystyöstä taikka siitä aiheutuvasta maan painumasta tai siirtymästä.

4.2.10 Ympäristövahingot sekä kosteudesta ja tulvimisesta aiheutuvat vahingot

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- tärinästä, melusta, lämmöstä, hajusta, valosta tai muusta sen kaltaisesta häiriöstä
- savusta, noesta, pölystä, höyrystä, kaasusta tai ilman saastumisesta
- saastumisesta tai muusta vaikutuksesta maaperään, rakennukseen, vedenottamoon, järveen tai muuhun vesialueeseen tai pohjaveteen
- kosteudesta
- sade- tai sulamisveden aiheuttamasta tulvimisesta.

Vakuutuksesta korvataan kuitenkin vahinko, jonka syynä on satunnaisen virheen aiheuttama tilapäinen tapahtuma tai olosuhde taikka se, että rakennukseen tai laitteeseen on syntynyt vika tai puute äkillisesti ja odottamatta.

4.2.11 Ansio- tai elinkeinotoiminta

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jonka vakuutettu aiheuttaa työtehtävässä toisen palveluksessa taikka itsenäisessä ammatti-, elinkeino- tai ansiotoiminnassa, tai joka aiheutuu vakuutetun ansiotoimintaan liittyvälle omaisuudelle.

4.2.12 Tahallisuus, törkeä huolimattomuus sekä rikoksen yhteydessä aiheutetut vahingot

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu pahoinpitelyn tai muun rikoksen taikka tappelun yhteydessä.

Korvausta voidaan alentaa tai evätä se, jos vakuutettu on aiheuttanut vahinkotapahtuman tahallisesti tai törkeällä huolimattomuudella taikka ollessaan alkoholin tai muun huumausaineen vaikutuksen alaisena ja tämä seikka on oleellisesti vaikuttanut vahingon syntyyn tai määrään.

Tätä ehtokohtaa ei kuitenkaan sovelleta alle 12-vuotiaan aiheuttamaan vahinkoon.

4.2.13 Sakko

Vakuutuksesta ei korvata sakkoa tai muuta sen kaltaista seuraamusta.

4.2.14 Muu vastuuvakuutus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa siltä osin kuin se korvataan vakuutetun muusta vastuuvakuutuksesta.

5 Vahingon selvittäminen

5.1 Tapiolan velvollisuudet

Tapiola selvittää, onko vakuutetulla vahingonkorvausvelvollisuutta ilmoitetusta, vakuutuksen korvauspiiriin kuuluvasta, omavastuun ylittävästä vahingosta ja neuvottelee korvauksen vaatijan kanssa.

Jos Tapiola on ilmoittanut vakuutetulle olevansa valmis tekemään enimmäiskorvausmäärän rajoissa sopimuksen vahingonkärsineen kanssa tämän vakuutuksen piiriin kuuluvien vahinkojen korvaamisesta eikä vakuutettu tähän suostu, Tapiola ei ole velvollinen maksamaan enempää korvausta. Tapiola ei myöskään ole velvollinen korvaamaan asiasta vakuutetulle tehdyn ilmoituksen jälkeen aiheutuneita kustannuksia eikä suorittamaan lisäselvityksiä asiassa.

5.2 Vakuutetun velvollisuudet

Vakuutetun tulee pyrkiä siihen, että Tapiolalle varataan tilaisuus vahingon määrän arvioimiseen sekä mahdollisuus myötävaikuttaa sovinnollisen ratkaisun aikaansaamiseen. Jos vakuutettu korvaa vahingon, sopii siitä tai hyväksyy vaatimuksen, ei tämä sido Tapiolaa, ellei korvauksen määrä ja peruste ole ilmeisesti oikea.

Vakuutettu on velvollinen

- omalla kustannuksellaan osallistumaan vahingon selvittelyyn (ks. yleiset sopimusehdot, kohta 11.1)
- esittämään Tapiolalle hallussaan olevat tiedot ja asiakirjat, joilla on merkitystä vahingon selvityksessä
- hankkimaan tai valmistamaan tarpeelliset selvitykset ja tutkimukset, jotka ovat kohtuullisin kustannuksin vakuutetun saatavilla.

Jos vahinko johtaa oikeudenkäyntiin, vakuutetun on viipymättä ilmoitettava tästä Tapiolalle. Ellei vakuutettu ilmoita oikeudenkäynnistä etukäteen Tapiolalle, Tapiolalla ei ole velvollisuutta korvata oikeudenkäynnistä aiheutuneita kustannuksia tai kuluja.

6 Korvaussäännökset

6.1 Vahingonkorvaus

Vakuutuksesta korvataan vakuutuskirjan ja erityisehtojen mukaisin rajoituksin se vahingonkorvaus, jonka vakuutuksenottaja on velvollinen maksamaan. Vahingonkorvauksen määrä lasketaan vahingonkorvausta koskevien säännösten ja oikeuskäytännön mukaisesti.

6.2 Uhkaavan vahingonvaaran torjuntakustannukset

Vakuutetulla on vahingon välittömästi uhatessa tai satuttua velvollisuus huolehtia sen torjumisesta tai rajoittamisesta (ks. yleiset sopimusehdot, kohta 6.2). Tämä velvollisuus koskee ainoastaan niitä toimenpiteitä, joilla poistetaan välitön toiselle aiheutuvan vastuuvahingon uhka, mutta ei tätä pitemmälle ulottuvia vahingon jälkitoimia, ellei Tapiolan kanssa erikseen toimenpiteistä sovita. Näistä välttämättömistä toimenpiteistä aiheutuvat kustannukset korvataan vakuutuksesta.

6.3 Selvitys- ja oikeudenkäyntikulut

Vakuutuksesta korvataan vahingon selvittelystä aiheutuneet kohtuulliset ja tarpeelliset kustannukset. Vakuutuksesta ei kuitenkaan korvata sellaisia vakuutetulle syntyviä selvityskustannuksia, jotka vakuutettu on vakuutusehtojen mukaan velvollinen itse maksamaan tai joista ei ole Tapiolan kanssa erikseen sovittu.

Jos vahingonkorvauskysymys joutuu oikeuden käsiteltäväksi ja vaatimus perusteiltaan ilmeisesti koskee vakuutuksesta korvattavaa vahinkoa, hoitaa Tapiola vakuutetun puolesta oikeudenkäynnin ja maksaa tästä aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset oikeudenkäyntikulut. Ellei vakuutettu ilmoita oikeudenkäynnistä etukäteen Tapiolalle, Tapiolalla ei ole velvollisuutta korvata oikeudenkäynnistä aiheutuneita kustannuksia tai kuluja.

Jos oikeudenkäynnin kohteena on myös muita asioita, vakuutuksesta korvataan ainoastaan vakuutuksen piiriin kuuluvan korvausvaatimuksen osuus kustannuksista.

Asianajo- ja oikeudenkäyntikulut korvataan oikeudenkäymiskaaren ja oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain oikeudenkäyntikuluja koskevien oikeusohjeiden mukaisesti. Palkkion ja kulujen kohtuullisuutta arvioitaessa otetaan huomioon riidanalaisen etuuden arvo, asian vaikeus ja laajuus sekä suoritettujen työn määrä ja laatu.

6.4 Vakuutusmäärä

Yhden vahingon perusteella maksettavien korvausten yhteisenimmäismäärä on selvitys- ja oikeudenkäyntikustannukset mukaan lukien vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä. Torjuntakustannukset korvataan yleisten sopimusehtojen kohdan 6.2 mukaisesti.

Samasta tapahtumasta tai olosuhteesta aiheutuneet vahingot katsotaan yhdeksi vahingotapahtumaksi siitä riippumatta, onko vahingot todettu yhden vai useamman vakuutuskauden aikana. Jos tällaiset vahingot todetaan eri vakuutuskausien aikana, katsotaan niiden kohdistuneen siihen vakuutuskauteen, jonka aikana ensimmäinen vahinko on todettu.

6.5 Omavastuu

Vakuutetulla on jokaisessa vahingotapahtumassa vakuutuskirjaan merkitty omavastuu vahingon määräästä.

6.6 Yhteisvastuullisuus

Jos usea on velvollinen yhteisvastuullisesti korvaamaan saman vahingon, vakuutuksesta korvataan ainoastaan se osa vahingosta, joka vastaa vakuutetun viaksi jäävää syyllisyyden määrää ja hänen ehkä vahingotapahtumasta saamaansa etua. Ellei edellä mainituista syistä muuta johdu, vakuutuksesta korvataan enintään pääluvun mukainen osuus kokonaisvahingosta.

6.7 Arvonlisävero

Vahingon määrää laskettaessa otetaan huomioon arvonlisäverosta annetut säädökset.

7 Indeksisidonnaisuus

Vakuutuksen omavastuu ja vakuutusmaksu on sidottu kuluttajahintaindeksiin esinevakuutusehdon kohdassa 4 määritellyjä sääntöjä noudattaen.

8 Muut ehdot

Muilta osin noudatetaan yleisiä sopimusehtoja.

Oikeusturvavakuutus

1 Vakuutuksen tarkoitus

Oikeusturvavakuutuksen tarkoituksena on näiden ehtojen ja Yleisten sopimusehtojen mukaisesti korvata vakuutetun välttämättömät ja kohtuulliset asianajo- ja oikeudenkäyntikulut, jotka ovat aiheutuneet lakimiesavun käyttämisestä riita-, rikos- ja hakemusasioissa kohdassa 4 tarkoitetuissa vakuutus-tapahtumissa.

Vakuutus koskee vakuutettua yksityiselämään liittyvissä asioissa.

2 Vakuutetut

Vakuutettuina ovat vakuutuksenottaja ja hänen kanssaan yhteisessä taloudessa vakinaisesti asuvat henkilöt.

Jos vakuutuksenottaja on kuollut vakuutuskauden aikana, vakuutettuina ovat henkilöt, jotka vakuutuksenottajan kuollessa asuivat vakinaisesti hänen kanssaan yhteisessä taloudessa, ellei heillä ole omaa vakuutusta.

3 Tuomioistuimet ja voimassaoloalue

Vakuutettu voi käyttää vakuutusta asioissa, jotka voidaan välittömästi saattaa Suomessa käsiteltäväksi käräjäoikeudessa.

Vakuutuksesta ei korvata kuluja asioissa, jotka käsitellään hallinnollisissa viranomaisissa tai erikoistuo-

mioistuuimissa, esimerkiksi lääninhallituksessa, hallinto-oikeudessa, vakuutus-oikeudessa, ympäristölu-pavirastossa tai korkeimmassa hallinto-oikeudessa. Vakuutuksesta ei myöskään korvata kuluja asioissa, jotka käsitellään Euroopan ihmisoikeustuomioistuimessa, Euroopan yhteisöjen tuomioistuimessa tai yhteisöjen ensimmäisen asteen tuomioistuimessa.

4 Korvattavat vakuutustapahtumat

4.1 Vakuutustapahtuman määritelmä

Vakuutuksesta korvattava vakuutustapahtuma on riita- ja hakemusasiassa riidan syntyminen. Riita on syntynyt, kun perusteeltaan ja määrältään yksilöity vaatimus on kiistetty perusteen tai määrän osalta.

Vakuutuksesta korvattava vakuutustapahtuma on rikosasiassa

- vakuutetun ollessa asianomistajana, kun asia tulee vireille tuomioistuimessa
- syytteen nostaminen tai jatkaminen vakuutetua vastaan, kun virallinen syyttäjä on päättänyt jättää syytteen nostamatta tai on sen peruuttanut. Syyte on nostettu, kun asianomistajan haastehakemus on saapunut käräjäoikeuden kansli- aan. Syytettä on jatkettu, kun asianomistaja on ilmoittanut syytteen ajamisesta kirjallisesti tuomioistuimelle sen jälkeen, kun virallinen syyttäjä on peruuttanut syytteen.

4.2 Vakuutuksen voimassaoloaika

Vakuutuksesta korvataan vakuutuksen voimassaolo- aikana sattuneet vakuutustapahtumat. Jos vakuu- tus on ollut vakuutustapahtuman sattuessa voimas- sa vähemmän kuin kaksi vuotta, tulee niiden seik- kojen, joihin riita, vaatimus tai syyte perustuu, olla syntynyt vakuutuksen voimassaoloaikana. Vakuutuk- sen voimassaoloaikaan luetaan kuuluvaksi kaikki se aika, jonka vakuutus on vakuutetun osalta ollut yh- täjaksoisesti voimassa vastaavansisältöisenä yhdes- sä tai useammassa vakuutusyhtiössä tai vakuutusyh- distyksessä.

4.3 Yksi vakuutustapahtuma

Asiat katsotaan yhdeksi vakuutustapahtumaksi sil- loin, kun

- kaksi tai useampia tämän vakuutuksen vakuutet- tuja on riita-, rikos- tai hakemusasiassa samalla puolella; tai
- vakuutetulla on useita riita-, rikos- ja hakemus- asioita, jotka perustuvat samaan tapahtumaan, olosuhteeseen, oikeustoimeen tai oikeudenlouk- kukseen.

5 Vakuutustapahtumiin liittyvät rajoitukset

Vakuutuksesta ei korvata vakuutetulle aiheutuvia ku- luja asiassa,

- 1) jossa vaatimuksen kiistämistä ei voida osoittaa

- 2) joka liittyy vakuutetun tai hänen kanssaan sa- massa taloudessa asuvan muun vakuutetun ny- kyiseen, aiempaan, tulevaan tai suunniteltuun työhön, ammatinharjoittamiseen, virkaan, toi- meen, elinkeino- tai ansiotoimintaan, kauppal- lisen yrityksen osakkuuteen tai jäsenyyteen tällaisen yrityksen hallinnollisissa elimissä tai muuhun pää- tai sivutoimiseen toimintaan tu- lon hankkimiseksi
- 3) joka liittyy - sijoitustoimintaan tai - yksittäiseen sijoitukseen, jonka arvo riidan syntymässä tai sijoitusta tehtäessä on ylittänyt 100 000 euroa
- 4) joka liittyy takaukseen, panttaukseen tai muu- hun sitoumukseen toisen elinkeino- tai ansio- toimintaansa varten tekemästä velasta tai si- toumuksesta
- 5) joka liittyy toisen elinkeino- tai ansiotoiminta- varten annettuun lainaan
- 6) joka liittyy muuhun kiinteistöön, kiinteistön osaan, rakennukseen, osake- tai vuokrahuo- neistoon kuin vakuutetun vakinaiseen asun- toon tai vakuutetun omassa käytössä olevaan, Suomessa sijaitsevaan vapaa-ajan asuntoon. Jos vakuutetun omistuksessa tai hallinnassa on enintään kaksi muuta Suomessa sijaitsevaa asuntoa, joita ei käytetä vakuutetun vakinaise- na asuntona tai vapaa-ajan asuntona, rajoitus- ta ei sovelleta myöskään näihin asuntoihin. Va- kuutetulle aiheutuvia kuluja ei kuitenkaan kor- vata kiinteistön, rakennuksen tai huoneiston vuokraamiseen liittyvässä asiassa, jossa vakuu- tettu on asianosaisena vuokranantajan ominai- suudessa
- 7) jolla on vakuutetulle vähäinen merkitys
- 8) jossa tämän vakuutuksen vakuutetut ovat vas- tapuolina
- 9) joka liittyy saatavaan tai vaateeseen, joka on va- kuutetulle siirretty, ellei siirrosta ole riidan syn- tyessä kulunut kahta vuotta
- 10) jossa on kysymys virallisen syyttäjän vakuutet- tua vastaan ajamasta syytteestä tai yksityisoikeudellisesta vaatimuksesta, jonka asianomis- taja on tällaisen syytteen vireillä ollessa esittä- nyt syytteessä olevaa vakuutettua kohtaan. Jos syyttäjä on jättänyt syytteen vakuutettua vas- taan nostamatta sitä koskevien erityissäännös- ten perusteella, vakuutetun asianajo- ja oikeu- denkäyntikuluja ei korvata myöskään siinä ta- pauksessa, että asianomistaja vaatii vakuute- tulle rangaistusta
- 11) joka koskee vakuutettua vastaan esitettyä sel- laiseen tekoon perustuvaa yksityisoikeudellista vaatimusta, josta vakuutettu on tuomittu ran- gaistukseen tai jätetty syyttämättä tai rangais- tukseen tuomitsematta sitä koskevien erityis- säännösten perusteella

- 12) joka koskee vakuutetun esittämää sellaiseen tekoon perustuvaa yksityisoikeudellista vaatimusta, josta hänet on tuomittu rangaistukseen tai jätetty syyttämättä tai rangaistukseen tuomitsematta sitä koskevien erityissäännösten perusteella
- 13) joka koskee lähestymiskieltoa
- 14) joka koskee
- avioeroa tai rekisteröidyn parisuhteen purkamista
 - varallisuusriitoja tai muita vaatimuksia, jotka liittyvät avioeroon, yhteiselämän lopettamiseen, avioliitonomaisen yhteiselämän päättämiseen taikka rekisteröidyn tai rekisteröimättömän parisuhteen purkamiseen tai päättämiseen
- 15) joka liittyy lasten huoltoon, elatukseen, tapamisoikeuteen tai asumiseen. Kulut kuitenkin korvataan yhdessä vakuutustapahtumassa kolmea (3) vuotta kohden, jos kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät samanaikaisesti:
- asiaa ei käsitellä ensi kertaa tai yhteiselämän lopettamisen yhteydessä
 - kysymys on viranomaisen vahvistaman, voimassaolevan ja täytäntöönpanokelpoisen sopimuksen tai oikeuden tuomion muuttamisesta

Vakuutuksesta ei korvata näihin asioihin liittyvää täytäntöönpanoa.

- 16) jossa on kysymys edunvalvojan, uskotun miehen, pesänjakajan tai -selvittäjän määräämisestä taikka tehtävästään vapauttamisesta
- 17) joka koskee vakuutettuun kohdistuvaa vahingonkorvausvaatimusta, jos vastuuvakuutus peittää vahingonkorvausriskin
- 18) josta vakuutetulle aiheutuvat kustannukset korvataan autovakuutukseen liittyvästä oikeusturvavakuutuksesta
- 19) joka liittyy konkurssiin
- 20) joka koskee ulosottoa, ulosottolaissa tarkoitettua täytäntöönpanoriitaa tai ulosottoon liittyvää täytäntöönpanoa taikka jossa vakuutetulle on esitetty ulosottolain mukainen oikeustoimen peräytymisvaatimus
- 21) jossa on kysymys yrityksen saneerauksesta tai yksityishenkilön velkajärjestelystä annettujen lakien mukaisesta menettelystä tai maaseutuelinkeinolain mukaisesta maatalouden harjoittajan vapaaehtoisesta velkajärjestelystä
- 22) jossa on kysymys siitä, onko vakuutetun ilmoittamasta vakuutustapahtumasta aiheutuneet kustannukset joko kokonaan tai osittain korvattava tästä oikeusturvavakuutuksesta
- 23) joka käsitellään ryhmäkanteena.

6 Toimenpiteet vakuutus- tapahtuman satuttua

- 1) Jos vakuutettu haluaa käyttää vakuutusta, hänen on ilmoitettava siitä Tapiolalle etukäteen ennen asianajo- ja oikeudenkäyntikulujen syntymistä. Vakuutettu saa ilmoituksen tekemisen jälkeen Tapiolalta kirjallisen korvauspäätöksen.
- 2) Vakuutetun on käytettävä asiamiehenään asianajajaa tai muuta lakimiestä. Vakuutuksesta ei makseta korvausta, jos vakuutettu ei käytä lainkaan asiamiestä tai käyttää asiamiehenään muuta kuin oikeustieteen kandidaatin tai vastaavan ulkomaisen tutkinnon suorittanutta henkilöä.
- 3) Vakuutetun on käräjäoikeudessa pääkäsitteilyä edenneissä asioissa sekä välimiesmenettelyssä vaadittava vastapuolelta täysimääräisesti korvusta asianajo- ja oikeudenkäyntikuluistaan. Jos vakuutettu ilman perusteltua syytä jättää kuluvaatimuksen esittämättä tai luopuu siitä aiheuttomasti taikka ei suostu valittamaan tuomioistuimen oikeudenkäyntikuluja koskevista tuomiosta, korvausta voidaan vakuutus sopimuslain mukaan alentaa tai evätä se kokonaan. Riita-asioiden sovittelusta yleisissä tuomioistuimissa annetun lain mukaisessa sovittelumenettelyssä (tuomioistuinsovittelu) korvausta ei kuitenkaan tarvitse vaatia sovittelumenettelystä vakuutetulle aiheutuneiden kulujen osalta.
- 4) Vakuutetulla ei ole oikeutta hyväksyä asian hoitamisesta aiheutuneiden kustannusten määrää Tapiolaa sitovasti. Jos vakuutettu on itse maksanut asianajo- ja oikeudenkäyntikulujaan, maksettu määrä ei sido Tapiolaa arvioitaessa oikeudenkäyntikulujen kohtuullisuutta.

7 Korvaussäännökset

7.1 Vakuutusmäärä

Vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä on suurin mahdollinen korvaus yhtä vakuutustapahtumaa kohti.

7.2 Omavastuu

Korvattavista kustannuksista vähennetään vakuutuskirjaan merkitty omavastuu.

7.3 Korvattavat kustannukset

Vakuutuksesta korvataan vakuutustapahtumasta aiheutuneet vakuutetun välttämättömät ja kohtuulliset asianajo- ja oikeudenkäyntikulut seuraavasti:

7.3.1 Riita- ja hakemusasiassa

Asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet kulut.

Kun asiaa on käsitelty tuomioistuinsovittelussa, korvataan vakuutuksesta myös sovittelijan mahdollisen

avustajan palkkiosta ja kuluista riidan osapuolten pääluvun mukaisesti laskettu vakuutetun osuus.

Jos edellytyksenä riidan saattamiselle tuomioistuimen tutkittavaksi on jokin oikeustoimi taikka jossakin elimessä tai toimituksessa tehty päätös, kustannukset korvataan siitä lukien, kun sanottu edellytys on täyttynyt.

7.3.2 Rikosasiassa

7.3.2.1 Vakuutettu asianomistajana

Asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut siltä osin, kun oikeudenkäynnissä tai kysymys rikoksesta johtuvasta muusta vakuutetun yksityisoikeudellisesta vaatimuksesta kuin oikeudenkäyntikuluista.

7.3.2.2 Vakuutettu vastaajana

Asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut, jos kyse on asianomistajan vakuutettua vastaan ajamasta syytteen silloin, kun virallinen syyttäjä on päättänyt jättää syytteen nostamatta tai on sen peruuttanut.

7.3.3 Muutoksenhausta korkeimpaan oikeuteen

Jos muutoksenhaku korkeimpaan oikeuteen edellyttää valituslupaa, muutoksenhausta aiheutuneet kustannukset korvataan vakuutuksesta vain siinä tapauksessa, että lupa on myönnetty.

Ylimääräisten muutoksenhakekeinojen käyttämisestä aiheutuneet kustannukset korvataan vain, jos korkein oikeus on hyväksynyt kantelun, purkanut tuomion tai palauttanut menetetyn määräajan.

7.3.4 Yhteinen intressi

Mikäli asiassa on kysymys olennaisesti muusta kuin vakuutetun omasta intressistä taikka vakuutetulla on asiassa valvottavana yhteinen etu muiden kuin tällä vakuutuksella vakuutettujen henkilöiden kanssa, vakuutuksesta korvataan vain vakuutetun osuudeksi katsottava osa kustannuksista.

7.4 Korvauksen määrä ja sen laskeminen

Vakuutuksesta korvattavat asianajo- ja oikeudenkäyntikulut määrätään oikeudenkäymiskaaren ja oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain oikeudenkäyntikuluja koskevien oikeusohjeiden mukaisesti. Jos tuomioistuin ei asianosaisten myöntämisen vuoksi ole lausunut päätöksessään asianajo- ja oikeudenkäyntikuluista, tai jos asia on ratkaistu sovintoteitse, korvattavat kustannukset määrätään ottaen huomioon myös vastaavanlaisissa asioissa yleensä tuomitut tai maksetut kulut.

Asiamiehen käytöstä korvataan kohtuullinen palkkio asiamiehen työstä ja välttämättömistä kuluista. Palkkion ja kulujen kohtuullisuutta määrittäessä otetaan huomioon riidanalaisen etuuden arvo, asian vaikeus ja laajuus sekä suoritettujen työn määrä ja laatu.

Korvattaviksi kustannuksiksi luetaan enintään tuomioistuimen vakuutetun vastapuolen maksettavaksi velvoittama kulumäärä, ellei tuomioistuin ole ratkaisussaan ilmenevin perustein nimenomaisesti katsonut, että vakuutetun on itse kärsittävä kulunsa osittain tai kokonaan vahinkonaan. Korvattavien kustannusten määrä on kuitenkin enintään vakuutetun vastapuolelleen esittämän kuluvaatimuksen suuruinen.

7.5 Kustannukset, joita vakuutuksesta ei korvata

Vakuutuksesta ei korvata

- 1) vakuutetun maksettavaksi tuomittuja tai sovitut vastapuolen oikeudenkäyntikuluja. Vakuutetun maksettavaksi tuomitut vastapuolen oikeudenkäyntikulut korvataan kuitenkin samoin ehdoin kuin vakuutetun omatkin asianajokulut, - kun vakuutettua on avustanut oikeudenkäynnissä kuluttaja-asiamies tai hänen alaisensa ja vakuutetun asian hoitaminen on ollut lain soveltamisen ja kuluttajien yleisen edun kannalta tärkeää - kun vakuutetun vastapuoli on pääosin jättänyt noudattamatta asiassa annettua kuluttajavalituslautakunnan, vakuutuslautakunnan tai muun vastaavan elimen päätöstä, joka asian keskeisiltä osin on vakuutetulle myönteinen
- 2) tuomion tai päätöksen täytäntöönpanosta aiheutuvia kustannuksia
- 3) vakuutetun ajanhukkaa, omaa työtä, tulon- tai ansionmenetystä, matkoja tai oleskelukustannuksia eikä sitä lisäkustannusta, joka aiheutuu asiamiehen vaihtamisesta tai vakuutetun omasta kustannuksista lisäävästä tai tarpeettomia kustannuksia aiheuttavasta menettelystä
- 4) oikeustieteellisen asiantuntijalausannon hankkimisesta aiheutuneita kuluja
- 5) rikosilmoituksen tai tutkintapyyntöä tekemisestä taikka rikosasian esitutkinnasta aiheutuvia kuluja
- 6) kustannuksia sellaisista seikoista tai todisteista, joita tuomioistuin ei ota huomioon liian myöhään esitettyinä
- 7) kustannuksia, jotka vakuutettu tai hänen asiamiehensä ovat aiheuttaneet jäämällä pois tuomioistuimesta, jättämällä noudattamatta tuomioistuimen antamia määräyksiä tai esittämällä väitteen, jonka he ovat tienneet tai heidän olisi pitänyt tietää aiheuttomaksi taikka muutoin ovat oikeudenkäyntiä pitkittämällä tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttaneet
- 8) kustannuksia oikeudenkäynnistä tai muutoksenhausta, jonka vakuutettu tai hänen asiamiehensä on aloittanut ilman, että vastapuoli on antanut siihen aihetta, taikka ovat muutoin tahallisesti tai huolimattomuudesta aiheuttaneet tarpeettoman oikeudenkäynnin
- 9) välimiehen ja sovittelijan palkkiota ja kuluja

- 10) kustannuksia, jotka aiheutuvat julkisen oikeusavun hakemisesta.

7.6 Muita korvaukseen liittyviä säännöksiä

- 1) Tapiola suorittaa korvauksen vakuutetun asianajo- ja oikeudenkäyntikuluista tuomioistuimen lainvoimaisen päätöksen tai sovinnon syntymisen jälkeen. Ellei erityisiä vastasyitä ole, suorittaa Tapiola korvauksia myös oikeusasteittain. Lisäksi Tapiola voi harkintansa mukaan poikkeuksellisesti suorittaa ennakkokorvausta oikeuskäsittelyn huomattavasti pitkittyessä.
- 2) Tapiolan korvausvelvollisuuden vähennykseksi on luettava kulukorvaus, jonka vakuutetun vastapuoli on tuomittu tai sitoutunut maksamaan vakuutetulle, mikäli se on saatu perityksi mak-suvelvolliselta.
- 3) Jos vastapuoli on tuomittu tai sitoutunut maksamaan vakuutetulle kulukorvausta, joka vakuutuksesta korvausta suoritettaessa on mak-samatta, vakuutettu on velvollinen ennen korvauksen suorittamista siirtämään oikeutensa kulukorvaukseen Tapiolalle vakuutuksesta suoritettavan korvauksen määrään asti.

Jos vakuutettu on joutunut maksamaan osan kustannuksistaan itse sen vuoksi, että kustannukset ylittävät kohdassa 7.1 mainitun enimmäiskorvauksen, vakuutettu on velvollinen siirtämään vastapuolen kulukorvauksesta Tapiolalle sen osan, joka ylittää vakuutetun itse maksaman osuuden.

- 4) Jos vakuutetun vastapuolen maksettavaksi tuomittu tai sovittu kulukorvaus on maksettu vakuutetulle tai hän on muutoin saanut lukea sen hyväkseen, vakuutetun on palautettava Tapiolalle kulukorvaus korkoineen vakuutuksesta suoritettavan korvauksen määrään asti.

8 Indeksisidonnaisuus

Vakuutuksen omavastuu ja vakuutusmaksu on sidottu kuluttajahintaindeksiin esinevakuutusehtojen kohdassa 4 määriteltyjä sääntöjä noudattaen.

9 Muut ehdot

Muilta osin noudatetaan yleisiä sopimusehtoja.

Yleiset sopimusehdot

Näitä yleisiä sopimusehtoja sovelletaan yksityishenkilön henkilö- ja vahinkovakuutus sopimuksiin. Vakuutus on sopimus, johon sovelletaan vakuutusyhtiön laatimia vakuutusehtoja. Kuluttajaan rinnastuvan oikeushenkilön asemaa sopijaosapuolena vahvistaa Vakuutuslakia. Vakuutuslakia (543/94) sisältää asiakkaan ja vakuutusyhtiön väliseen sopimussuhteeseen sekä eräiden kolmansien henkilöiden oikeuksiin vaikuttavia säännöksiä. Vakuutuslakia sisältäviä sovelletaan kokonaisuudessaan tähän vakuutus sopimukseen.

Seuraavassa on osa lain keskeisimmistä säännöksistä ja asiat, joista vakuutusehdoissa on lain mukaan määrättävä sekä muita Tapiolan asiakassuhteissa noudatettavia yleisperiaatteita ja sopimusehtoja.

Näiden Yleisten sopimusehtojen lisäksi vakuutus sopimukseen sovelletaan vakuutus kirjaa merkittäviä vakuutusehtoja ja suojeluohjeita sekä Suomen lakia.

Vakuutusyhtiötä valvova viranomainen on Finanssi valvonta.

1 Eräät keskeiset käsitteet

(VSL 2 §, 6 §, 16 §, 17 § ja 31 §)

Vakuutus sopimuksen keskeinen sisältö määritellään vakuutus kirjassa ja vakuutusehdoissa, joita ovat Yleiset sopimusehdot ja kuhunkin vakuutukseen sovellettavat erityisehdot.

Tapiolalla tarkoitetaan Keskinäinen Vakuutusyhtiö Tapiolaa.

Vahinkovakuutuksella tarkoitetaan vakuutusta, joka otetaan esinevahingon, vahingonkorvausvelvollisuuden tai muun varallisuusvahingon aiheuttaman menetyksen varalle.

Henkilövakuutuksella tarkoitetaan vakuutusta, jonka kohteena on luonnollinen henkilö. Lapsi-, tapaturma- ja matkustajavakuutukset ovat henkilövakuutuksia.

Ryhmäetuvakuutuksella tarkoitetaan sellaista ryhmälle tarjottavaa vakuutusta, jonka vakuutusmaksun suorittaa kokonaan tai osittain vakuutettu.

Vakuutusnottaja on se, joka on tehnyt Tapiolan kanssa vakuutus sopimuksen.

Vakuutettu on se, jonka hyväksi vakuutus on voimassa.

Vakuutuskausi on sovittu vakuutus kirjaa merkitty vakuutuksen voimassaoloaika. Vakuutus sopimus jatkuu sovitun vakuutuskauden kerrallaan, jollei jompikumpi sopimuspuoli irtisano sopimusta.

Vakuutusmaksu on ajanjakso, jolta vakuutusmaksu on säännöllisin väliajoin sovittu maksettavaksi.

Vakuutustapahtuma on se vahinko tai tapahtuma, jonka perusteella vakuutuksesta suoritetaan korvausta.

Suojeluohje on vakuutus kirjassa, vakuutusehdoissa tai muutoin kirjallisesti asetettu velvollisuus noudattaa määräyksiä, joilla on tarkoitus estää tai rajoittaa vahingon syntymistä.

2 Tietojen antaminen ennen vakuutus sopimuksen tekemistä

2.1 Tapiolan tiedonantovelvollisuus

(VSL 5 § ja 9 §)

Tapiola antaa ennen vakuutus sopimuksen solmimista vakuutuksen hakijalle vakuutustarpeen arvioimiseksi ja vakuutuksen valitsemiseksi tarpeelliset tiedot, kuten tietoja Tapiolan omista vakuutusmuodoista, vakuutusmaksuista ja vakuutusehdoista. Tietoja annettaessa kiinnitetään huomiota myös vakuutusturvan olennaisiin rajoituksiin. Vakuutuksen etämyynnissä annetaan lisäksi kuluttajansuojalain 6 a luvussa tarkoitetut ennakkotiedot. Etämyynnillä tarkoitetaan esimerkiksi vakuutusten myymistä puhelimitse tai verkossa.

Jos Tapiola tai sen edustaja on vakuutusta markkinoitaessa jättänyt vakuutusnottajalle antamatta tarpeellisia tietoja vakuutuksesta tai on antanut hänelle siitä virheellisiä taikka harhaanjohtavia tietoja, vakuutus sopimuksen katsotaan olevan voimassa sen sisältöisenä kuin vakuutusnottajalla oli saamiensa tietojen perusteella ollut aihetta käsittää.

2.2 Vakuutusnottajan ja vakuutetun tiedonantovelvollisuus

(VSL 22 §, 23 § ja 24 §)

Vakuutusnottajan ja vakuutetun tulee ennen vakuutuksen myöntämistä antaa oikeat ja täydelliset vastaukset Tapiolan esittämiin kysymyksiin, joilla voi olla merkitystä Tapiolan vastuun arvioimisen kannalta. Vakuutusnottajan ja vakuutetun tulee lisäksi vakuutuskauden aikana ilman aiheetonta viivytystä oikaista Tapiolalle antamansa, vääriksi tai puutteelliseksi havaitsemansa tiedot.

Jos vakuutusnottaja tai vakuutettu on täyttäessään edellä mainittua velvollisuuttaan menettänyt vilpillisesti, vakuutus sopimus ei sido Tapiolaa. Tapiolalla on oikeus pitää suoritettua vakuutusmaksut, vaikka vakuutus raukeaisi.

2.2.1 Seuraukset vakuutusnottajan tiedonantovelvollisuuksien laiminlyönnistä vahinkovakuutuksessa

(VSL 23 §, 34 § ja 58 §)

Jos vakuutusnottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt tiedonantovelvollisuutensa, korvausta voidaan alentaa tai se evätä. Harkittaessa onko

korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys seikalla, jota vakuutusnottajan tai vakuutetun antama väärä tai puutteellinen tieto koskee, on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi otetaan huomioon vakuutusnottajan ja vakuutetun tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

Jos vakuutusmaksu on vakuutusnottajan tai vakuutetun antaman väärän tai puutteellisen tiedon takia sovittu pienemmäksi kuin se olisi ollut, jos oikeat ja täydelliset tiedot olisi annettu, otetaan korvausta alennettaessa huomioon sovittu vakuutusmaksun suhde vakuutusmaksuun, joka olisi peritty, jos tiedot olisivat olleet oikeita ja täydellisiä. Vähäinen poikkeama vakuutusmaksuissa ei kuitenkaan oikeuta korvauksen alentamiseen.

2.2.2 Seuraukset vakuutusnottajan tiedonantovelvollisuuksien laiminlyönnistä henkilövakuutuksessa

(VSL 24 §)

Jos vakuutusnottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt tiedonantovelvollisuutensa ja Tapiola ei olisi lainkaan myöntänyt vakuutusta, jos oikeat ja täydelliset vastaukset olisi annettu, on Tapiola vastuusta vapaa.

Jos Tapiola olisi myöntänyt vakuutuksen ainoastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehtoilla, kuin oli sovittu, Tapiolan vastuu rajoittuu siihen, mikä vastaa sovittua vakuutusmaksua tai niitä ehtoja, joilla vakuutus olisi myönnetty.

Jos edellä sanotut tiedonantovelvollisuuden laiminlyönnin seuraamukset johtaisivat vakuutusnottajan tai vakuutuskorvaukseen oikeutetun kannalta ilmeiseen kohtuuttomuuteen, niitä voidaan sovitella.

3 Tapiolan vastuun alkaminen ja vakuutus sopimuksen voimassaolo

3.1 Tapiolan vastuun alkaminen

(VSL 11 §)

Tapiolan vastuu alkaa, jollei muusta ajankohdasta ole yksilöllisesti sovittu vakuutusnottajan kanssa, kun Tapiola tai vakuutusnottaja on hyväksynyt toisen osapuolen tarjouksen. Hyväksymishetki on silloin, kun vastaus on annettu tai lähetetty. Alkamisajankohta voidaan sopia osapuolten kesken tätä myöhemmäksi, mutta ei aikaisemmaksi.

Jos vakuutusnottaja on antanut tai lähettänyt kirjallisen vakuutushakemuksen Tapiolalle ja jos on ilmeistä, että Tapiola olisi hakemuksen hyväksynyt, Tapiola vastaa myös hakemuksen antamisen tai lähettämisen jälkeen sattuneesta vakuutustapahtumasta.

Vakuutushakemus tai hyväksyvä vastaus, jonka vakuutusnottaja on antanut tai lähettänyt Tapiolan edustajalle, katsotaan jätetyksi tai lähetetyksi Tapiolalle.

Jollei ole selvitystä siitä, mihin vuorokaudenaikaan vastaus tai hakemus on annettu tai lähetetty, katsotaan tämän tapahtuneen kello 24.00.

Määräaikaisessa vakuutuksessa Tapiolan vastuu alkaa, kun vakuutuskautta koskeva vakuutusmaksu on suoritettu.

3.2 Perusteet henkilövakuutuksen myöntämiselle

(VSL 10 §)

Vakuutusmaksu ja muut sopimusehdot määräytyvät vakuutetun vakuutushakemuksen antamisen tai jättämisen mukaisen ajankohdan terveydentilan perusteella. Tapiola ei hylkää henkilövakuutusta koskevaa hakemusta sillä perusteella, että vakuutustapahtuma on sattunut tai sen henkilön, jolle vakuutusta haetaan, terveydentila on huonontunut sen jälkeen, kun hakemusasiakirjat on annettu tai lähetetty Tapiolalle.

3.3 Vakuutus sopimuksen voimassaolo

(VSL 16 §)

Vakuutus sopimus on ensimmäisen vakuutuskauden päätyttyä voimassa sovittu vakuutuskauden

kerrallaan, jollei vakuutusnottaja tai Tapiola irtisano sopimusta. Vakuutus sopimus voi päättyä myös muista jäljempänä kohdissa 4.2 ja 16 mainituista syistä.

Määräaikainen vakuutus sopimus on voimassa sovittu ajan.

4 Vakuutusmaksu

4.1 Vakuutusmaksun maksaminen

(VSL 38 §)

Vakuutusmaksu on maksettava yhden kuukauden kuluessa siitä, kun Tapiola on lähettänyt vakuutusnottajalle vakuutusmaksua koskevan laskun. Ensimmäistä maksua ei kuitenkaan tarvitse maksaa ennen Tapiolan vastuun alkamista eikä myöhempiä maksuja ennen sovittu vakuutusmaksu kauden tai vakuutuskauden alkamista. Jos Tapiolan vastuu alkaa joltakin osin myöhemmin, tätä osaa koskevaa vakuutusmaksua ei tarvitse suorittaa ennen vastuun alkamista.

Määräaikaisen vakuutuksen vakuutusmaksu on suoritettava ennen vakuutuksen voimaantuloa. Vakuutusmaksun suorittaminen on Tapiolan vastuun alkamisen edellytys.

Jos vakuutusnottajan maksu ei riitä kaikkien Tapiolan vakuutusmaksusaatavien maksamiseen, on vakuutusnottajalla oikeus määrätä mitä vakuutusmaksusaatavia maksulla lyhennetään.

4.2 Vakuutusmaksun viivästyminen (VSL 39 §)

Jos vakuutusnottaja on laiminlyönyt vakuutusmaksun suorittamisen edellä kohdassa 4.1 tarkoitetussa määräajassa, Tapiolalla on oikeus irtisanoa vakuutus päättyväksi 14 päivän kuluttua irtisanomista koskevan ilmoituksen lähettämisestä.

Jos vakuutusnottaja suorittaa vakuutusmaksun ennen irtisanomisajan päättymistä, vakuutus ei kuitenkaan pääty irtisanomisajan kuluttua. Tapiola mainitsee tästä mahdollisuudesta irtisanomista koskevassa ilmoituksessa.

Jos maksun laiminlyönti on johtunut vakuutusnottajan maksuvaikkeuksista, joihin hän on joutunut sairauden, työttömyyden tai muun erityisen seikan vuoksi pääasiassa omasta syyttään, vakuutus päättyy irtisanomisesta huolimatta vasta 14 päivän kuluttua esteen lakkaamisesta. Vakuutus päättyy kuitenkin viimeistään kolmen kuukauden kuluttua irtisanomisajan päättymisestä. Irtisanomisilmoituksessa mainitaan tästä mahdollisuudesta vakuutuksen määräaikaiseen jatkumiseen.

Jos vakuutusmaksua ei suoriteta edellä kohdassa 4.1 tarkoitetussa määräajassa, myöhästymisajalta on suoritettava viivästyskorkoa korkolain mukaan.

4.3 Viivästyneen vahinkovakuutusmaksun maksaminen (VSL 42 §)

Jos vakuutusnottaja maksaa vakuutusmaksun sen jälkeen, kun vakuutus on päättynyt, Tapiolan vastuu alkaa maksun maksamisesta seuraavasta päivästä. Vakuutus on tällöin voimassa alun perin sovitun vakuutuskauden loppuun siitä lukien, kun vakuutus tuli uudelleen voimaan.

Jos Tapiola ei kuitenkaan halua saattaa päättynyttä vakuutusta uudelleen voimaan, Tapiola ilmoittaa 14 päivän kuluessa vakuutusmaksun maksamisesta lukien vakuutusnottajalle, ettei se suostu ottamaan maksua vastaan.

4.4 Päättyneen henkilövakuutuksen voimaansaattaminen (VSL 39 § ja 43 §)

Jos vakuutus on päättynyt muun kuin ensimmäisen vakuutusmaksun suorittamatta jättämisen vuoksi, vakuutus tulee uudelleen voimaan, jos vakuutusnottaja maksaa suorittamatta jätetyn vakuutusmaksun kuuden kuukauden kuluessa vakuutuksen päättymisestä. Tapiola mainitsee tästä mahdollisuudesta irtisanomista koskevassa ilmoituksessa. Jos vakuutus tulee uudelleen voimaan, Tapiolan vastuu alkaa maksun suorittamista seuraavasta päivästä.

4.5 Vakuutusmaksu vakuutuksen päättyessä kesken vakuutuskauden (VSL 45 §)

Jos vakuutus päättyy sovitua ajankohtaa aikaisemmin, Tapiolalla on oikeus vakuutusmaksuun vain siltä ajalta, jonka sen vastuu on ollut voimassa.

Tapiola palauttaa vakuutusnottajalle vakuutuskauden loppuosaa vastaavan osan maksetusta vakuutusmaksusta. Vakuutusmaksua ei kuitenkaan palauteta, jos asiassa on menetelty vilpillisesti kohdassa 2.2 tarkoitetuissa tilanteissa. Vakuutusmaksua ei myöskään palauteta, jos palautettava maksu on vähemmän kuin 8 euroa.

4.6 Vakuutusmaksun ja muiden saatavien kuittaaminen

Palautettavasta vakuutusmaksusta voidaan vähentää palautuksen saajan maksamattomat erääntyneet vakuutusmaksut ja muut Tapiolan erääntyneet riidattomat saatavat yleisten kuittausedellytysten mukaisesti.

5 Tietojen antaminen sopimuksen voimassaoloaikana

5.1 Tapiolan tiedonantovelvollisuus (VSL 6, 7 ja 9 §)

Vakuutus sopimuksen solmimisen jälkeen Tapiola antaa vakuutusnottajalle vakuutus kirjan sekä vakuutusehdot.

Vakuutuksen voimassaoloaikana Tapiola lähettää vakuutusnottajalle vuosittain tiedon vakuutusmäärästä ja muista sellaisista vakuutusta koskevista seikoista, joilla on vakuutusnottajalle ilmeistä merkitystä (vuositiedote).

Jos Tapiola tai sen edustaja on vakuutuksen voimassaoloaikana antanut vakuutuksesta puutteellisia, virheellisiä taikka harhaanjohtavia tietoja, vakuutus sopimuksen katsotaan olevan voimassa sen sisältönsä kuin vakuutusnottajalla oli saamiensa tietojen perusteella ollut aihetta käsittää, jos tällaisten puutteellisten, virheellisten taikka harhaanjohtavien tietojen voidaan katsoa vaikuttaneen vakuutusnottajan menettelyyn. Tämä ei kuitenkaan koske tietoja, jotka Tapiola tai sen edustaja on vakuutus tapahtuman sattumisen jälkeen antanut tulevasta korvauksesta.

5.2 Vakuutusnottajan tiedonantovelvollisuus vahinkovakuutuksessa (VSL 26 ja 34 §)

Vakuutusnottajan tulee ilmoittaa Tapiolalle vakuutus sopimusta päätettäessä ilmoitetuissa olosuhteissa tai vakuutus kirjaan merkityssä asiantilassa vakuutuskauden aikana tapahtuneesta olennaisesta vahingonvaarasta lisäävästä muutoksesta, jota vakuutusnottajan ei voida katsoa ottaneen lukuun sopimusta päätettäessä.

Vakuutuksenottajan on ilmoitettava tällaisesta muutoksesta Tapiolalle viimeistään kuukauden kuluttua muutosta seuraavan vuositiedotteen saamisesta. Tapiola muistuttaa vakuutuksenottajaa tästä velvollisuudesta vuositiedotteessa. Tällaisia vakuutuksenottajan ilmoitettavia asioita ovat esimerkiksi vakuutuksen kohteesta suoritettut korjaus-, muutos- tai laajennustyöt ja vakuutuksen kohteen käyttötarkoituksen muuttaminen. Jos vakuutuksenottaja on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt ilmoittaa vaaran lisääntymisestä, korvausta voidaan alentaa tai se evätä. Harkittaessa onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys vahingonvaaraa lisänneellä muuttuneella olosuhteella on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi otetaan huomioon vakuutuksenottajan tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

Jos vakuutusmaksu on vakuutuksenottajan tai vakuutetun antaman määrän tai puutteellisen tiedon takia sovittu pienemmäksi kuin se olisi ollut, jos oikeat ja täydelliset tiedot olisi annettu, otetaan korvausta alennettaessa huomioon sovitun vakuutusmaksun suhde vakuutusmaksuun, joka olisi peritty, jos tiedot olisivat olleet oikeita ja täydellisiä. Vähäinen poikkeama vakuutusmaksuissa ei kuitenkaan oikeuta vakuutuskorvauksen alentamiseen.

5.3 Vakuutuksenottajan tiedonantovelvollisuus henkilövakuutuksessa

(VSL 24 ja 27 §)

Vakuutuksenottajan tulee ilmoittaa Tapiolalle vakuutus sopimusta päätettäessä ilmoitettujen ja Tapiolan vastuun arvioimisen kannalta merkityksellisten vahingonvaaraa lisäävien seikkojen, kuten ammatin, harrastusten ja asuinpaikan muutoksista tai muun vakuutusturvan päättymisestä. Tällaisesta muutoksesta on ilmoitettava Tapiolalle viimeistään kuukauden kuluttua muutosta seuraavan vuositiedotteen saamisesta. Terveystilan muutoksesta ei tarvitse ilmoittaa. Tapiola muistuttaa vakuutuksenottajaa ilmoittamisvelvollisuudesta vuositiedotteessa.

Jos vakuutuksenottaja on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt ilmoittaa edellä mainitusta vaaran lisääntymisestä ja Tapiola ei asiantilan muuttumisen vuoksi olisi enää pitänyt vakuutusta voimassa, on Tapiola vastuusta vapaa. Jos Tapiola tosin olisi jatkanut vakuutusta mutta ainoastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla, Tapiolan vastuu rajoittuu siihen, mikä vastaa vakuutusmaksua tai niitä ehtoja, joilla vakuutusta olisi jatkettu.

Jos edellä sanotut tiedonantovelvollisuuden laiminlyönnin seuraamukset johtaisivat vakuutuksenottajan tai muun vakuutus korvaukseen oikeutetun kannalta ilmeiseen kohtuuttomuuteen, niitä voidaan sovitella.

6 Velvollisuus estää ja rajoittaa vahingon syntyminen

6.1 Velvollisuus noudattaa vahinkovakuutuksen suojeluohjeita

(VSL 31 ja 34 §)

Vakuutetun tulee noudattaa vakuutus kirjassa, vakuutusehdoissa tai kirjallisesti muutoin annettuja suojeluohjeita. Jos vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt suojeluohjeiden noudattamisen, voidaan hänelle tulevaa korvausta alentaa tai se evätä. Harkittaessa onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys suojeluohjeen laiminlyönnillä on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi tulee ottaa huomioon vakuutetun tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

Vastuuvakuutuksessa ei korvausta vakuutetun huolimattomuuden takia alenneta eikä evätä.

Jos vakuutettu on kuitenkin laiminlyönyt suojeluohjeen noudattamisen tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta, taikka jos vakuutetun alkoholiin tai huumausaineen käyttö on vaikuttanut laiminlyöntiin, voidaan korvausta alentaa tai korvaus evätä.

Jos vakuutettu on laiminlyönyt suojeluohjeen noudattamisen törkeästä huolimattomuudesta tai jos vakuutetun alkoholiin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut laiminlyöntiin, Tapiola suorittaa kuitenkin vastuuvakuutuksesta vahinkoa kärsineelle luonnolliselle henkilölle sen osan korvauksesta, jota tämä ei ole ulosotossa tai konkurssissa todetun vakuutetun maksukyvyttömyyden vuoksi saanut perityksi.

6.2 Vahingon torjumis- ja rajoittamisvelvollisuus vahinkovakuutuksessa (pelastamisvelvollisuus)

(VSL 32, 34 ja 61 §)

Vakuutustapahtuman sattuessa tai välittömästi uhattessa vakuutetun tulee kykijensä mukaan huolehtia vahingon torjumisesta tai rajoittamisesta. Jos vahinko on ulkopuolisen aiheuttama, vakuutetun tulee ryhtyä tarpeellisiin toimiin Tapiolan oikeuden säilyttämiseksi vahingon aiheuttajaa kohtaan. Vakuutetun on pyrittävä esimerkiksi selvittämään vahingon aiheuttajan henkilöllisyys. Jos vahinko on aiheutettu rangaistavalla teolla, vakuutetun tulee viivytyksettä ilmoittaa asiasta poliisiviranomaisille ja vaatia oikeudessa rikoksen tekijöille rangaistusta, jos Tapiolan etu sitä vaatii. Vakuutetun tulee muutoinkin noudattaa Tapiolan vahingon torjumiseksi ja rajoittamiseksi antamia ohjeita. Tapiola korvaa edellä mainitun pelastamisvelvollisuuden täyttämisestä aiheutuneet kohtuulliset kustannukset, vaikka vakuutus määrä siten ylittettäisiinkin.

Jos vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt edellä tarkoitettua pelastamisvelvollisuutensa, voidaan hänelle tulevaa korvausta alentaa tai se evätä. Harkittaessa onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys laiminlyönnillä on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi tulee ottaa huomioon vakuutetun tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

Vastuuvakuutuksessa ei korvausta vakuutetun huolimattomuuden takia alenneta eikä evätä.

Jos vakuutettu on kuitenkin laiminlyönyt pelastamisvelvollisuutensa tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta, taikka jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineen käyttö on vaikuttanut laiminlyöntiin, voidaan korvausta alentaa tai korvaus evätä.

Jos vakuutettu on laiminlyönyt pelastamisvelvollisuutensa törkeästä huolimattomuudesta tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut laiminlyöntiin, vakuutusyhtiö suorittaa kuitenkin vastuuvakuutuksesta vahinkoa kärsineelle luonnolliselle henkilölle sen osan korvauksista, jota tämä ei ole ulosotossa tai konkurssissa todetun vakuutetun maksukyvyttömyyden vuoksi saanut perityksi.

7 Vakuutustapahtuman aiheuttaminen

Tapiola on vastuusta vapaa vakuutettua kohtaan, joka on tahallisesti aiheuttanut vakuutustapahtuman (VSL 28 ja 30 §).

7.1 Vahinkovakuutus (VSL 30 § ja 34 §)

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman törkeästä huolimattomuudesta tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut vakuutustapahtumaan, voidaan hänelle tulevaa korvausta alentaa tai se evätä. Harkittaessa korvauksen alentamista tai epäämistä otetaan huomioon, mikä merkitys vakuutetun henkilön toimenpiteellä on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi otetaan huomioon vakuutetun henkilön tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

Vastuuvakuutus (koskee vain vakuutus sopimuksia, joissa on vastuuvakuutus)

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman törkeästä huolimattomuudesta tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut vakuutustapahtumaan, Tapiola suorittaa kuitenkin vastuuvakuutuksesta vahinkoa kärsineelle luonnolliselle henkilölle sen osan korvauksesta, jota tämä ei ole ulosotossa tai konkurssissa todetun vakuutetun maksukyvyttömyyden vuoksi saanut perityksi.

7.2 Alkoholin tai muun huumaavan aineen vaikutus moottoriajoneuvovakuutuksissa

Harkittaessa korvauksen maksamista moottoriajoneuvovakuutuksen perusteella noudatetaan edellä esitetyn lisäksi seuraavaa:

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman kuljettaessaan ajoneuvoa sellaisessa tilassa, että hänen verensä alkoholipitoisuus oli ajon aikana tai sen jälkeen vähintään 1,2 promillea tai että hänellä oli vähintään 0,53 milligrammaa alkoholia litrasa uloshengitysilmaa, suoritetaan korvausta vai erityisestä syystä. Samoin menetellään, jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman kuljettaessaan ajoneuvoa muuten alkoholin tai muun huumaavan aineen kuin alkoholin vaikutuksen alaisena taikka alkoholin ja muun huumaavan aineen yhteisvaikutuksen alaisena niin, että hänen kykynsä virheettömiin suorituksiin on tuntuvasti huonontunut.

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman kuljettaessaan ajoneuvoa alkoholin tai muun huumaavan aineen vaikutuksen alaisena taikka alkoholin ja muun huumaavan aineen yhteisvaikutuksen alaisena muutoin kuin edellisessä kappaleessa mainituissa tapauksissa, voidaan korvausta alentaa sen mukaan, mikä oli hänen osuutensa vahinkoon.

7.3 Henkilövakuutus

7.3.1 Vakuutetun aiheuttama vakuutustapahtuma (VSL 28 §)

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman törkeästä huolimattomuudesta, Tapiolan vastuuta voidaan alentaa sen mukaan kuin olosuhteet huomioon ottaen on kohtuullista.

7.3.2 Vakuutuskorvaukseen oikeutetun aiheuttama vakuutustapahtuma (VSL 29 §)

Jos muu vakuutus korvaukseen oikeutettu henkilö kuin vakuutettu on tahallisesti aiheuttanut vakuutustapahtuman, Tapiola on häneen nähden vastuusta vapaa.

Henkilö, joka on aiheuttanut vakuutustapahtuman törkeästä huolimattomuudesta tai jota ei voi iän tai mielentilan takia tuomita rangaistukseen rikoksesta, voi saada vakuutus korvauksen tai osan siitä vain jos se katsotaan kohtuulliseksi, kun otetaan huomioon ne olosuhteet, joissa vakuutustapahtuma on aiheutettu.

Jos vakuutettu on kuollut, maksetaan muille korvaukseen oikeutetuille se osa vakuutus korvauksesta, jota ei makseta vakuutustapahtuman aiheuttajalle tai aiheuttajille.

8 Samastaminen vahinkovakuutuksessa

(VSL 33 §)

Mitä edellä on sanottu vakuutetusta, kun kysymys on vakuutustapahtuman aiheuttamisesta, suoje-
luohjeiden noudattamisesta tai pelastamisvelvolli-
suudesta, sovelletaan vastaavasti henkilöön

- 1) joka vakuutetun suostumuksella on vastuussa vakuutuksen kohteena olevasta moottorikäyttöisestä tai hinnattavasta ajoneuvosta, aluksesta taikka ilma-aluksesta;
- 2) joka omistaa vakuutetun omaisuuden yhdessä vakuutetun kanssa ja käyttää sitä yhdessä hänen kanssaan; tai
- 3) joka asuu vakuutetun kanssa yhteisessä taloudesta ja käyttää vakuutettua omaisuutta yhdessä hänen kanssaan.

Mitä edellä on sanottu vakuutetusta, kun kysymys on suoje-
luohjeiden noudattamisesta, sovelletaan vastaavasti henkilöön, jonka tehtävänä vakuutuksenottajana olevan työ- tai virkasuhteen perusteella on huolehtia suoje-
luohjeen noudattamisesta.

9 Syyntakeettomuus ja pakkotila

9.1 Vahinkovakuutus

(VSL 36 §)

Tapiola ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi vetoa edellä mainittuihin kohtiin 6 ja 7, jos vakuutettu aiheuttaessaan vakuutustapahtuman tai laiminlyödessään suoje-
luohjeen noudattamisen taikka pelastamisvelvollisuuden oli 12 vuotta nuorempi tai sellaisessa mielentilassa, ettei häntä olisi voitu tuomita rangaistukseen rikoksesta. Tapiola ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi vetoa kohtiin 5.2, 6 ja 7, jos vakuutettu aiheuttaessaan vaaran lisääntymisen tai vakuutustapahtuman taikka laiminlyödessään vahinkovakuutuksen suoje-
luohjeen noudattamisen tai pelastamisvelvollisuuden toimi henkilön tai omaisuuden vahingoittumisen ehkäisemiseksi sellaisissa olosuhteissa, että laiminlyönti tai toimenpide oli puolustettavissa. Mitä tässä kohdassa on sanottu vakuutetusta, sovelletaan myös kohdassa 8 tarkoitettuun vakuutettuun samastettavaan henkilöön.

9.2 Henkilövakuutus

(VSL 36 §)

Tapiola ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi vetoa edellä mainittuun kohtaan 7 jos vakuutettu aiheuttaessaan vakuutustapahtuman oli 12 vuotta nuorempi tai sellaisessa mielentilassa, ettei häntä olisi voitu tuomita rangaistukseen rikoksesta. Tapiola ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi vetoa kohtiin 5.3 ja 7 jos vakuutettu aiheuttaessaan vaaran lisääntymisen tai vakuutustapahtuman toimi henkilön tai omaisuuden vahingoittumi-

sen ehkäisemiseksi sellaisissa olosuhteissa, että laiminlyönti tai toimenpide olisi puolustettavissa.

10 Edunsaajamääräys henkilö- vakuutuksessa

10.1 Edunsaaja

(VSL 47 §)

Vakuutuksenottajalla on oikeus määrätä henkilö, jolla on vakuutuksenottajan tai vakuutetun sijasta oikeus suoritettavaan vakuutuskorvukseen (edunsaaja). Vakuutuksenottaja voi muuttaa tai peruuttaa edunsaajamääräyksen, jos vakuutustapahtumaa, jossa määräys on tarkoitettu sovellettavaksi, ei ole sattunut.

Jos edunsaajamääräys on voimassa, ei vakuutetun kuoleman johdosta suoritettava vakuutuskorvaus kuulu vakuutetun kuolinpesään. Vakuutuskorvaus kuuluu vakuutetun kuolinpesään, jos edunsaajamääräystä ei ole eikä korvausta ole määrätty vakuutusehdoissa suoritettavaksi vakuutuksenottajalle.

10.2 Edunsaajamääräyksen muoto

(VSL 48 §)

Edunsaajamääräys taikka sen peruuttaminen tai muuttaminen on mitätön, jollei sitä ole kirjallisesti ilmoitettu Tapiolalle.

11 Korvausmenettely

11.1 Korvauksen hakijan velvollisuudet

(VSL 32 §, 69 § ja 72 §)

Korvauksen hakijan on annettava Tapiolalle sellaiset asiakirjat ja tiedot, jotka ovat tarpeen Tapiolan vastuun selvittämiseksi. Tällaisia asiakirjoja ja tietoja ovat esimerkiksi ne, joiden avulla voidaan todeta, onko vakuutustapahtuma sattunut, kuinka suuri vahinko on syntynyt ja kenelle korvaus on suoritettava. Korvauksen hakija on velvollinen hankkimaan omalla kustannuksellaan ne selvitykset, jotka ovat parhaiten hänen saatavissaan ottaen kuitenkin huomioon myös Tapiolan mahdollisuudet hankkia selvitystä.

Tapiola ei ole velvollinen suorittamaan korvausta ennen kuin se on saanut edellä mainitut selvitykset. Jos korvauksen hakija on vakuutustapahtuman jälkeen vilpillisesti antanut Tapiolalle vääriä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä Tapiolan vastuun arvioimisen kannalta, voidaan korvausta alentaa tai se voidaan evätä sen mukaan, kuin olosuhteet huomioon ottaen on kohtuullista.

Vakuutetun tulee mahdollisuuksiensa mukaan osallistua vahingon selvittelyyn sekä myötävaikuttaa vahingon todellisen syyn ja aiheuttajan saamiseen selville. Vakuutettu ei saa poistumalla vahinkopaikalta, nauttimalla vahingon jälkeen alkoholia tai huumausaineita taikka muulla tavoin vaikeuttaa vahingon selvittämistä.

Tapiolalle on varattava tilaisuus tarkastaa vaurioitunut omaisuus ennen kuin sitä ryhdytään korjaamaan tai hävittämään.

11.2 Korvusoikeuden vanhentuminen (VSL 73 §)

Vakuutuskorvausta on haettava Tapiolalta vuoden kuluessa siitä, kun korvauksen hakija sai tietää vakuutuksen voimassaolosta, vakuutustapahtumasta ja vakuutustapahtumasta aiheutuneesta vahinkoseuraamuksesta. Korvausvaatimus on joka tapauksessa esitettävä 10 vuoden kuluessa vakuutustapahtumasta tai jos vakuutus on otettu vahingonkorvausvelvollisuuden varalta, vahinkoseuraamuksen aiheutumisesta. Korvausvaatimuksen esittämiseen rinnastetaan ilmoituksen tekeminen vakuutustapahtumasta. Jos korvausvaatimusta ei esitetä tässä ajassa, korvauksen hakija menettää oikeutensa korvaukseen.

11.3 Tapiolan velvollisuudet (VSL 7 §, 9 §, 68 § ja 70 §)

Vakuutustapahtuman sattumisen jälkeen Tapiola antaa korvauksen hakijalle kuten esimerkiksi vakuutetulle, edunsaajalle ja kohdassa 17.4. tarkoitetuissa tilanteissa vastuuvakuutuksessa vahinkoa kärsineelle tietoja vakuutuksen sisällöstä ja korvauksen hakemismenettelystä. Korvauksen hakijalle mahdollisesti annetut ennakkotiedot tulevasta korvauksesta, korvausmäärästä tai korvauksen suorittamistavasta eivät vaikuta vakuutussopimuksen mukaiseen suoritusvelvollisuuteen.

Tapiola suorittaa vakuutustapahtumasta johtuvan vakuutusopimuksen mukaisen korvauksen tai ilmoittaa, ettei korvausta suoriteta, joutuisasti ja viimeistään 30 päivän kuluttua siitä, kun se on saanut vastuunsa selvittämisen kannalta tarpeelliset asiakirjat ja tiedot. Jos korvauksen määrä ei ole riidaton, Tapiola suorittaa kuitenkin edellä mainitussa ajassa korvauksen riidattoman osan. Viivästyneelle korvaukselle Tapiola maksaa korkolaisissa (633/82) säädettyä viivästyskorkoa.

Vastuuvakuutusta koskevasta korvauspäätöksestä Tapiola ilmoittaa tiedon myös vahinkoa kärsineelle.

Tapiola ilmoittaa vajaavaltaisen kotikunnan holhousviranomaiselle vajaavaltaiselle suorittavasta muusta kuin kustannusten tai varallisuuden menetysten korvaamisesta koskevasta vakuutuskorvauksesta, jos korvauksen kokonaismäärä on suurempi kuin 1000 euroa.

11.4 Vakuutusmaksun ja muiden saatavien kuittaaminen

Korvauksesta voidaan vähentää vakuutetun ja vakuutuksen, josta korvausta haetaan, maksamattomat erääntyneet vakuutusmaksut ja muut Tapiolan erääntyneet riidattomat saatavat yleisten kuittausedellytysten mukaisesti.

12 Vakuutuskorvaus vahinkovakuutuksessa

12.1 Ylivakuutus ja rikastumiskielto (VSL 57 §)

Omaisuus tai etuus on ylivakuutettu, jos vakuutus-sopimukseen merkitty vakuutusmäärä on merkittävästi vakuutetun omaisuuden tai etuuden oikeaa arvoa suurempi. Tapiola ei korvaa ylivakuutetulle omaisuudelle tai etuudelle sattuneen vakuutustapahtuman johdosta enempää kuin vahingon peittämiseksi tarvittavan määrän. Jos kuitenkin vakuutusmäärä olennaisesti perustuu Tapiolan tai sen edustajan antamaan arvioon, korvaus suoritetaan ylivakuutuksesta vakuutusmäärän mukaisena, paitsi milloin vakuutuksenottajan tahallisesti antamat väärät tai puutteelliset tiedot olivat vaikuttaneet arvioon.

12.2 Alivakuutus (VSL 58 §)

Omaisuus tai etuus on alivakuutettu, jos vakuutus-sopimukseen merkitty vakuutusmäärä on merkittävästi vakuutetun omaisuuden tai etuuden oikeaa arvoa pienempi.

Tapiola korvaa alivakuutetulle omaisuudelle tai etuudelle sattuneen vakuutustapahtuman johdosta vain niin suuren osan vahingosta kuin vakuutusmäärän ja omaisuuden tai etuuden arvon välinen suhde osoittaa. Jos kuitenkin vakuutusmäärä olennaisesti perustuu Tapiolan tai sen edustajan antamaan arvioon, korvaus suoritetaan vahingon määräisenä, kuitenkin enintään vakuutusmäärän mukaisena.

13 Muutoksenhaku Tapiolan päätökseen (VSL 8 §)

Vakuutuksenottajalla tai korvauksenhakijalla on käytettävissään eri keinoja saadakseen muutosta Tapiolan päätökseen. Hänellä on oikeus nostaa kanne Tapiolaa vastaan. Ennen sitä hän voi kysyä neuvoa ja opastusta Vakuutus- ja rahoitusneuvonnasta tai pyytää ratkaisusuositusta lautakunnista. Lautakuntakäsittely ei estä kanteen nostamista. Sen sijaan lautakunnat eivät ota käsiteltäväksi asiaa, joka on käsitelty oikeudessa tai on siellä vireillä.

13.1 Itseoikaisu

Jos vakuutuksenottaja tai korvauksenhakija epäilee virhettä Tapiolan korvauspäätöksessä tai muussa päätöksessä, hänellä on oikeus saada lähempää tietoa seikoista, jotka ovat johtaneet ratkaisuun. Tapiola oikaisee päätöksen, jos uudet selvitykset antavat siihen aihetta.

13.2 Vakuutus- ja rahoitusneuvonta sekä ratkaisusuosituksia antavat lautakunnat

Jos vakuutuksenottaja tai korvauksenhakija on tyyty-

mätön Tapiolan päätökseen, hän voi kysyä neuvoa ja opastusta Vakuutus- ja rahoitusneuvonnasta. Se on puolueeton elin, jonka tehtävänä on neuvoa kuluttajia pankki-, vakuutus- ja arvopaperiasioissa.

Tapiolan päätös voidaan viedä Vakuutus- ja rahoitusneuvonnan yhteydessä toimivaan Vakuutuslautakuntaan. Sen tehtävänä on antaa ratkaisusuosituksia erimielisyyksistä, jotka koskevat lain ja vakuutusehtojen tulkintaa ja soveltamista vakuutusuhteessa.

Tapiolan päätös voidaan saattaa ratkaistavaksi myös kuluttajariitalautakuntaan, joka antaa ratkaisusuosituksia kuluttajansuojalainsäädännön perusteella.

Neuvontapalvelut ja lautakuntien lausunnot ovat maksuttomia.

13.3 Käräjäoikeus (VSL 74 §)

Jos vakuutuksenottaja tai korvauksenhakija ei tydy Tapiolan päätökseen, hän voi panna vireille kanteen Tapiola vastaan. Kanne voidaan panna vireille joko asianosaisen Suomessa olevan kotipaikan käräjäoikeudessa tai Tapiolan kotipaikan taikka vahinkopai-kan käräjäoikeudessa, jollei Suomen kansainvälisistä sopimuksista muuta johdu. Kanne Tapiolan tekemän päätöksen johdosta on nostettava kolmen vuoden kuluessa siitä, kun asianosainen sai kirjallisen tiedon Tapiolan päätöksestä ja tästä määräajasta. Määräajan kuluttua umpeen oikeutta kanteen nostamiseen ei enää ole.

Lautakuntakäsittelyt katkaisevat kanneoikeuden vanhentumisen.

14 Tapiolan takautumisoikeus

14.1 Tapiolan takautumisoikeus kolmatta kohtaan (VSL 75 §)

Vakuutetun oikeus vahingonkorvaukseen vahingosta korvausvastuussa olevalta kolmannelta henkilöltä siirtyy Tapiolalle sen suorittamaan korvausmäärään saakka. Henkilövakuutuksen osalta Tapiola voi vaatia takautumisoikeuden nojalla ainoastaan sairauden tai tapaturman aiheuttamat kustannukset ja varallisuuden menetykset.

Jos vahingon on aiheuttanut kolmas henkilö yksityishenkilönä, työntekijänä, virkamiehenä tai näihin vahingonkorvauslain 3 luvun 1 §:n mukaan rinnastettavana muuna henkilönä, syntyy Tapiolalle takautumisoikeus kyseistä henkilöä kohtaan vain, jos tämä on aiheuttanut vakuutustapahtuman tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta tai jos hän on korvausvastuussa huolimattomuudestaan riippumatta.

Vakuutuksissa, joiden kohteena on moottoriajoneuvo, Tapiolalle syntyy takautumisoikeus edellä sanotusta riippumatta myös sitä kohtaan, joka on aiheuttanut vahingon

1. huolimattomuudesta ajettaessa luvottomasti käyttöön otetulla ajoneuvolla
2. kuljettaessaan vakuutuksen kohdetta sellaisessa tilassa, että hänen verensä alkoholipitoisuus oli ajon aikana tai sen jälkeen vähintään 1,2 promillean tai että hänellä oli vähintään 0,53 milligrammaa alkoholia litrassa uloshengitysilmaa
3. kuljettaessaan vakuutuksen kohdetta muuten alkoholin tai muun huumaavan aineen kuin alkoholin vaikutuksen alaisena tai alkoholin ja muun huumaavan aineen yhteisvaikutuksen alaisena niin, että hänen kykynsä virheettömiin suorituksiin oli tuntuvasti huonontunut.

14.2 Tapiolan takautumisoikeus vakuutuksenottajaa, vakuutettua tai vakuutettuun samastettua kohtaan vahinkovakuutuksessa (VSL 75 §)

Tapiola saa vaatia kohdassa 17.1 tarkoitetulle vakuutetulle suorittamansa korvauksen tai sen osan takaisin siltä vakuutuksenottajalta, vakuutetulta tai vakuutettuun kohdan 8 mukaan samastetulta henkilöltä, joka on aiheuttanut vakuutustapahtuman (kohta 7) tai laiminlyönyt alla mainittujen kohtien mukaisen velvollisuuden:

- 2.2 (tiedonantovelvollisuus ennen vakuutus sopimuksen tekemistä)
- 5.2 (tiedonantovelvollisuus vaaran lisääntymisestä)
- 6.1 (velvollisuus noudattaa suojeluohjeita)
- 6.2 (vahingon torjumis- ja rajoittamisvelvollisuus).

Tapiola saa takautumisoikeuden nojalla vaatia suoritettua korvauksen kokonaan, jos Tapiola olisi kohdissa 2.2, 5.2, 6 ja 7 mainituilla perusteilla vastuusta vapaa tai oikeutettu epäämään korvauksen. Jos korvausta olisi edellä mainittujen kohtien mukaisesti alennettu, Tapiola saa vaatia takaisin alennusta vastaavan osan korvauksesta.

15 Vakuutus sopimuksen muuttaminen

15.1 Vahinkovakuutuksen sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden aikana (VSL 18 §)

Tapiolalla on oikeus vakuutuskauden aikana muuttaa vakuutusmaksua tai muita sopimusehtoja vastaamaan uusia olosuhteita, jos

- 1) vakuutuksenottaja tai vakuutettu on laiminlyönyt kohdassa 2.2 tarkoitetun tiedonantovelvollisuutensa; tai
- 2) vakuutuksenottajan tai vakuutetun Tapiolalle sopimusta päätettäessä ilmoittamissa olosuhteissa tai vakuutus kirjaan merkityssä asiantilassa on vakuutuskauden aikana tapahtunut kohdassa 5.2 tarkoitettu muutos.

Tapiola lähettää ilman aiheetonta viivytystä saatuaan tiedon edellä mainitusta seikasta ilmoituksen siitä, miten ja mistä ajankohdasta vakuutusmaksu tai muut sopimusehdot muuttuvat. Ilmoituksessa mainitaan, että vakuutuksenottajalla on oikeus irtisanoa vakuutus.

15.2 Henkilövakuutuksen sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden aikana (VSL 20 §, 27 §)

Tapiolalla on oikeus vakuutuskauden aikana muuttaa vakuutusmaksua tai muita sopimusehtoja vastaamaan oikeita tai muuttuneita olosuhteita, jos

- 1) vakuutuksenottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt kohdassa 2.2 tarkoitetun tiedonantovelvollisuutensa ja vakuutusyhtiö, jos oikeat ja täydelliset tiedot olisi annettu, olisi myöntänyt vakuutuksen ainoastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla kuin oli sovittu;
- 2) vakuutuksenottaja tai vakuutettu on menettänyt vilpillisesti täyttäänsä kohdassa 2.2. mainittua tiedonantovelvollisuuttaan ja vakuutus tästä huolimatta laiminlyönnin seuraamusten sovitte- lun vuoksi kohdan 2.2.2 mukaan sitoo Tapiolaa tai
- 3) vakuutuksenottajan tai vakuutetun Tapiolalle sopimusta päätettäessä ilmoittamissa seikoissa on vakuutuskauden aikana tapahtunut kohdassa 5.3 tarkoitettu muutos ja Tapiola olisi myöntänyt vakuutuksen ainoastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla siinä tapauksessa, että vakuutettuun liittyvä seikka olisi ollut muutosta vastaava jo vakuutusta myönnettäessä. Tapiola lähettää vakuutuksenottajalle ilman aiheetonta viivytystä, saatuaan tiedon edellä mainitusta seikasta, ilmoituksen vakuutusmaksun tai ehtojen muutoksesta. Ilmoituksessa mainitaan, että vakuutuksenottajalla on oikeus irtisanoa vakuutus.

15.3 Sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden vaihtuessa

15.3.1 Ilmoitusmenettely (VSL 19 § ja 20 a §)

Tapiolalla on oikeus vakuutuskauden vaihtuessa muuttaa vakuutusehtoja ja -maksua sekä muita sopimusehtoja, kun perusteena on

- uusi tai muuttunut lainsäädäntö tai viranomaisen määräys
- ennalta arvaamaton olosuhteiden muutos (esim. kansainvälinen kriisi, poikkeuksellinen luonnon-tapahtuma, suuronnettomuus)
- vakuutukseen vaikuttavan indeksin muutos
- vakuutuksen korvausmenon muutos.

Tapiolalla on lisäksi oikeus tehdä vakuutusehtoihin

vähäisiä muutoksia, joilla ei ole vaikutusta vakuutus-sopimuksen keskeiseen sisältöön.

Jos Tapiola tekee vakuutus-sopimukseen kohdassa 15.3 kuvattuja muutoksia, Tapiola lähettää vakuutusmaksua koskevan laskun yhteydessä vakuutuksenottajalle ilmoituksen siitä, miten vakuutusmaksu tai muut sopimusehdot muuttuvat. Ilmoituksessa mainitaan, että vakuutuksenottajalla on oikeus irtisanoa vakuutus. Muutos tulee voimaan vahinkovakuutuksessa sen vakuutuskauden, henkilövakuutuksessa sen vakuutusmaksukauden tai, jos vakuutusmaksukausi on lyhyempi kuin yksi vuosi tai siitä ei ole sovittu, sen kalenterivuoden alusta lukien, joka ensiksi seuraa kuukauden kuluttua ilmoituksen lähettämisestä.

15.3.2 Vakuutuksen irtisanomista edellyttävät muutokset

Jos Tapiola muuttaa vakuutusehtoja, -maksuja tai muita sopimusehtoja muissa kuin kohdassa 15.3.1 luetelluissa tapauksissa tai poistaa vakuutuksesta voimakkaasti markkinoidun edun, Tapiolan on irtisanottava vakuutus päättymään vakuutuskauden lopussa. Irtisanominen suoritetaan kirjallisesti viimeistään kuukautta ennen vakuutuskauden päättymistä.

16 Vakuutus-sopimuksen päättyminen

16.1 Vakuutuksenottajan oikeus irtisanoa vakuutus (VSL 12 §)

Vakuutuksenottajalla on oikeus milloin tahansa irtisanoa vakuutus päättymään vakuutuskauden aikana. Irtisanominen on suoritettava kirjallisesti. Muu irtisanominen on mitätön. Jos vakuutuksenottaja ei ole määrännyt vakuutuksen päättymisaikaa, vakuutus päättyy, kun irtisanomista koskeva ilmoitus on jätetty tai lähetetty Tapiolalle.

Irtisanomisoikeutta ei kuitenkaan ole, jos vakuutus-sopimuksen sovittu voimassaoloaika on lyhyempi kuin 30 päivää.

16.2 Tapiolan oikeus irtisanoa vahinkovakuutus vakuutuskauden aikana (VSL 15 §)

Tapiolalla on oikeus irtisanoa vakuutus päättymään vakuutuskauden aikana, jos

- 1) vakuutuksenottaja tai vakuutettu on ennen vakuutuksen myöntämistä antanut vääriä tai puutteellisia tietoja ja jos Tapiola oikean asianlaidan tuntien ei olisi vakuutusta myöntänyt
- 2) vakuutuksenottajan tai vakuutetun Tapiolalle sopimusta päätettäessä ilmoittamissa olosuhteissa tai vakuutuskirjaan merkityssä asiantilassa on vakuutuskauden aikana tapahtunut sellainen olen-

naisesti vahingonvaaraa lisäävä muutos, jota Tapiolan ei voida katsoa ottaneen lukuun sopimusta päätettäessä

- 3) vakuutettu on tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta laiminlyönyt suojeleuhjeen noudattamisen
- 4) vakuutettu on tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta aiheuttanut vakuutustapahtuman tai
- 5) vakuutettu on vakuutustapahtuman jälkeen vilpillisesti antanut Tapiolalle vääriä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä Tapiolan vastuun arvioimisen kannalta.

16.3 Tapiolan oikeus irtisanoa henkilövakuutus vakuutuskauden aikana

(VSL 17 §)

Tapiolalla on oikeus irtisanoa vakuutus päättymään vakuutuskauden aikana, jos

- 1) vakuutuskenottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt kohdassa 2.2 tarkoitetun tiedonantovelvollisuutensa ja Tapiola ei olisi lainkaan myöntänyt vakuutusta, jos oikeat ja täydelliset vastaukset olisi annettu;
- 2) vakuutuskenottaja tai vakuutettu on menetellyt vilpillisesti täyttäessään kohdassa 2.2 mainittua tiedonantovelvollisuuttaan ja vakuutus sopimus tästä huolimatta kyseisen kohdan perusteella sitoo Tapiolaa;
- 3) vakuutuskenottajan tai vakuutetun Tapiolalle sopimusta päätettäessä ilmoittamisessa seikoissa on vakuutuskauden aikana tapahtunut kohdassa 5.3 tarkoitettu muutos eikä Tapiola olisi myöntänyt vakuutusta siinä tapauksessa, että vakuutettuun liittyvä seikka olisi ollut muutosta vastaava jo vakuutusta myönnettäessä;
- 4) vakuutettu on tahallisesti aiheuttanut vakuutustapahtuman;
- 5) vakuutettu on vakuutustapahtuman jälkeen antanut Tapiolalle vilpillisesti vääriä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä Tapiolan vastuun arvioimisen kannalta

16.4 Ryhmäetuvakuutuksen irtisanominen

(VSL 17 b §)

Jos ryhmäetuvakuutuksen vakuutuskenottaja eroaa tai erotetaan ryhmän jäsenyydestä, ryhmäetuvakuutus päättyy. Tapiola ilmoittaa vakuutuskenottajalle kirjallisesti päättymisperusteiden ja -ajankohdan. Vakuutus päättyy aikaisintaan kuukauden kuluessa ilmoituksen lähettämisestä.

16.5 Tapiolan irtisanomismenettely

(VSL 15 § ja 17 §)

Tapiola suorittaa irtisanomisen kirjallisesti ilman aiheutonta viivytystä saatuaan tiedon irtisanomiseen oikeuttavasta perusteesta. Irtisanomista koskevassa

ilmoituksessa mainitaan irtisanomisperuste. Vakuutus päättyy kuukauden kuluessa irtisanomista koskevan ilmoituksen lähettämisestä. Tapiolan oikeus irtisanoa vakuutus vakuutusmaksun suorittamisen laiminlyönnin vuoksi määräytyy kohdan 4.2 mukaisesti.

16.6 Tapiolan oikeus irtisanoa vahinkovakuutus vakuutuskauden lopussa

(VSL 16 §)

Tapiolalla on oikeus irtisanoa vakuutus päättyväksi vakuutuskauden lopussa. Irtisanominen suoritetaan kirjallisesti viimeistään kuukautta ennen vakuutuskauden päättymistä.

16.7 Tapiolan oikeus irtisanoa henkilövakuutus vakuutusmaksukauden lopussa

(VSL 17 a §)

Tapiolalla on oikeus irtisanoa vakuutus päättyväksi vakuutusmaksukauden lopussa. Jos vakuutusmaksukausi on lyhyempi kuin yksi vuosi tai siitä ei ole sovittu, vakuutuskenottajalla on vastaavasti oikeus irtisanoa vakuutus päättyväksi kalenterivuoden lopussa. Irtisanominen suoritetaan kirjallisesti viimeistään kuukautta ennen vakuutusmaksukauden päättymistä tai, jos vakuutusmaksukaudesta ei ole sovittu, viimeistään kuukautta ennen kalenterivuoden päättymistä. Ilmoituksessa mainitaan irtisanomisperuste. Vakuutusta ei kuitenkaan irtisanoa sen vuoksi, että vakuutetun terveydentila on vakuutuksen ottamisen jälkeen huonontunut, eikä sen vuoksi, että vakuutustapahtuma on sattunut.

16.8 Omistajan vaihdos vahinkovakuutuksessa

(VSL 63 §)

Vahinkovakuutus sopimus päättyy, jos vakuutettu omaisuus siirtyy oikeustoimen johdosta muulle uudelle omistajalle kuin vakuutuskenottajalle itselleen tai tämän kuolinpesälle. Jos vakuutustapahtuma sattuu 14 päivän kuluessa omistusoikeuden siirtymisestä, omaisuuden uudella omistajalla on kuitenkin oikeus korvaukseen, jollei hän itse ole ottanut omaisuudelle vakuutusta.

Mikäli omaisuutta koskevaan vakuutukseen on liitetty muita vakuutuksia, esim. vastuu-, oikeusturva- tai keskeytysvakuutus, päättyy tällainen vakuutus sopimus välittömästi omaisuuden siirtymässä uudelle omistajalle.

17 Kolmannen henkilön oikeudet vahinkovakuutuksessa

17.1 Muut vakuutetut, joiden hyväksi omaisuus koskeva vakuutus on voimassa

(VSL 62 §)

Sen lisäksi mitä näissä vakuutusehdoissa kohdissa "Vakuutetut" on muutoin määrätty vakuutetus-

ta, on omaisuutta koskeva vakuutus voimassa omistajan, omistuksenpidätysehdoin omaisuuden ostaneen, panttioikeuden ja pidätysoikeuden haltijan sekä muutoinkin sen hyväksi, johon omaisuutta koskeva vaaranvastuu kohdistuu.

17.2 Vakuutetun asema vakuutustapahtuman satuttua

(VSL 65 §)

Tapiola vetoaa korvauksen alentamiseksi tai epämieliseksi edellisessä kohdassa tarkoitettua vakuutettua kohtaan vakuutuksenottajan tai toisen vakuutetun tiedonantovelvollisuuden (kohta 2.2) tai vaaran lisääntymisestä (kohta 5.2) ilmoittamisen laiminlyöntiin vain, jos kohdassa 17.1 tarkoitettu vakuutettu ennen vakuutustapahtumaa tiesi tai hänen olisi pitänyt tietää vakuutuksenottajan tai toisen vakuutetun menettelystä. Kullakin vakuutetulla on oikeus vakuutustapahtuman johdosta suoritettavaan korvaukseen. Vakuutuksenottaja saa kuitenkin vakuutettua sitovasti neuvotella Tapiolan kanssa sekä nostaa korvauksen, paitsi, jos vakuutettu on sopimuksessa nimeltä mainittu, tai hän on ilmoittanut itse valvovansa oikeuttaan, taikka kysymys on kiinnityksenhaltijan oikeudesta saada maksu korvauksesta.

17.3 Etuoikeus saada maksu korvauksesta

(VSL 66 §)

Jos omaisuutta koskeva vakuutus on voimassa henkilön hyväksi, jolla on saatavan vakuudeksi panttioikeus omaisuuteen, hänellä on, vaikkei saatava olisikaan erääntynyt, oikeus ennen omistajaa saada maksu korvauksesta, jollei omistaja ole korjannut vahinkoa tai aseta vakuutta sen korjaamiseksi. Mitä tässä on sanottu, on vastaavasti voimassa henkilön hyväksi, jolla on oikeus pidättää omaisuus erään tyneen saatavan vakuudeksi. Omistajalla on oikeus saada maksu korvauksesta ennen omistuksenpidätysehdoin omaisuuden ostanutta. Kiinnityksenhaltijan oikeudesta saada maksu korvauksesta on voimassa mitä kiinnityksenhaltijan oikeudesta vakuutuskorvaukseen on säädetty.

17.4 Vahinkoa kärsineen oikeus korvaukseen vastuuvakuutuksessa

(VSL 67 §)

Vahinkoa kärsineellä on vastuuvakuutuksessa oikeus vaatia vakuutussopimuksen mukainen korvaus suoraan Tapiolalta, jos vakuutettu on asetettu konkurssiin tai on muutoin maksukyvytön.

Jos Tapiolalle esitetään korvausvaatimus, Tapiola ilmoittaa tästä vakuutetulle ilman aiheetonta viivytystä sekä varaa hänelle tilaisuuden esittää selvitystä vakuutustapahtumasta. Vakuutetulle lähetetään myös tieto asian myöhemmästä käsittelystä. Jos Tapiola hyväksyy vahinkoa kärsineen korvausvaatimuksen, hyväksyminen ei sido vakuutettua.

17.5 Vahinkoa kärsineen muutoksenhakuoikeus vastuuvakuutuksessa

(VSL 68 §)

Vahinkoa kärsineellä on oikeus nostaa Tapiolan korvauspäätöksen johdosta kanne Tapiolaa vastaan tai saattaa asia Vakuutuslautakunnan tai kuluttajariitalautakunnan käsiteltäväksi kohdan 13 mukaisesti.

Vahinkotietojen käsittely

Tapiola luovuttaa tietoja Tapiolaan ilmoitetuista vahingoista vakuutusyhtiöiden yhteiseen vahinkorekisteriin.

Samalla Tapiola tarkistaa, mitä vahinkoja muille vakuutusyhtiöille on ilmoitettu. Tapiola käyttää tietoja vain korvauskäsittelyn yhteydessä vakuutusyhtiöihin kohdistuvan rikollisuuden torjumiseksi.

Tapiola tallentaa kaikki korvausasiointiin liittyvät puhelut.

